

สภาพทั่ว ๆ ไปของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

เพื่อให้เห็นภาพรวมของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต และเกิดความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ดีนั้นจำเป็นต้องทราบถึงลักษณะโครงสร้างของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต อันได้แก่ ระบบการบริหาร แนวนโยบาย แนวคิดของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ความสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ภายในสถาบัน ตลอดจนสภาพพื้นที่และลักษณะทั่วไปในบริบทของการทำงานวิจัย การวิจัยครั้งนี้ได้สำรวจข้อมูลพื้นฐานและทำแผนที่แสดงบริเวณที่ตั้งประกอบในการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ศึกษาดังนี้

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตตั้งอยู่บนพื้นที่ตอนเหนือของถนนราชวิถีติดกับถนนราชสีมา ด้านทิศใต้และทิศตะวันตก ตั้งอยู่ท่ามกลางสถานที่ราชการสำคัญ ๆ หลายแห่ง อาทิ สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และวิทยาลัยการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ด้านตะวันออกคู่ขนานกับสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ คือ พระที่นั่งวิมานเมฆ สถาบันราชภัฏสวนดุสิตมีทางเข้าได้ 4 ทาง ถ้าเดินทางมาตามถนนราชสีมาผ่านกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ประมาณ 200 เมตร จะเห็นทางเข้าด้านข้างมีป้ายชื่อ โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ ถัดไปอีกประมาณ 100 เมตร จะมีทางเข้ามีป้ายชื่อโรงเรียนสวนดุสิตพาเลส และถัดไปอีกประมาณ 100 เมตร จะมีทางเข้ามีป้ายชื่อสถาบันราชภัฏสวนดุสิต หรือถ้ามาทางถนนราชวิถีจะมีทางเข้าด้านหน้าซึ่งมีป้ายชื่อสถาบันราชภัฏสวนดุสิต (ดูรายละเอียดจากแผนผังประกอบ หน้า 62)

ความเป็นมาของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต เป็นสถาบันหนึ่งในจำนวน 36 แห่งทั่วประเทศไทย สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ และร่วมอยู่ในกลุ่มสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ อันประกอบด้วยสถาบันราชภัฏ 6 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตเดิมชื่อ โรงเรียนวิสามนัญการเรือน เป็นโรงเรียนการเรือนแห่งแรกของประเทศไทย สังกัดกองอาชีวศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เปิดดำเนินการครั้งแรกเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2477 ที่วังกรมหลวงชุมพร เขตอุดมศักดิ์ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร โดยมีความมุ่งหมายเพื่ออบรมการบ้านการเรือนสำหรับสตรี หลักสูตร 3 ปี ต่อมาในปี พ.ศ. 2480 ได้ย้ายจากวังจันทรเกษมมาอยู่ในบริเวณพระราชวังสวนดุสิต บนพื้นที่ประมาณ 37 ไร่ ณ เลขที่ 295 ถนนราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งสถาบันในปัจจุบันโดยเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนการเรือนพระนคร และได้ย้ายไปสังกัดกองฝึกหัดครู กรมสามัญศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศยกฐานะโรงเรียนการเรือนพระนคร

เป็นวิทยาลัย และเปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยครูสวนดุสิต เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ. ชั้นสูง) และได้ขยายถึงระดับปริญญาตรี เมื่อ พ.ศ. 2517 ซึ่งมีการเปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาประถมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2528 หลังจากที่ได้แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 สามารถเปิดสอนสายวิชาการอื่นเป็นครั้งแรกในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และในปีเดียวกันนั้นได้ปรับเปลี่ยนเป็นสหศึกษาโดยเปิดรับนักศึกษาชายเป็นครั้งแรก และในปี พ.ศ. 2535 นับเป็นปีมหามงคลเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานนาม "สถาบันราชภัฏ" เป็นชื่อสถาบัน การศึกษาในกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ แทนชื่อวิทยาลัยครูแต่เดิม และต่อมาในปี พ.ศ. 2538 ได้มีการประกาศพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ในราชกิจจานุเบกษานับกฤษฎีกาเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2538 ส่งผลให้สถาบันราชภัฏมีศักดิ์และสิทธิ์สมบูรณ์ตามกฎหมายทุกประการ รวมทั้งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางพัฒนาและสร้างสรรค์ เพื่อให้สถาบันราชภัฏได้กระทำบทบาทหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ

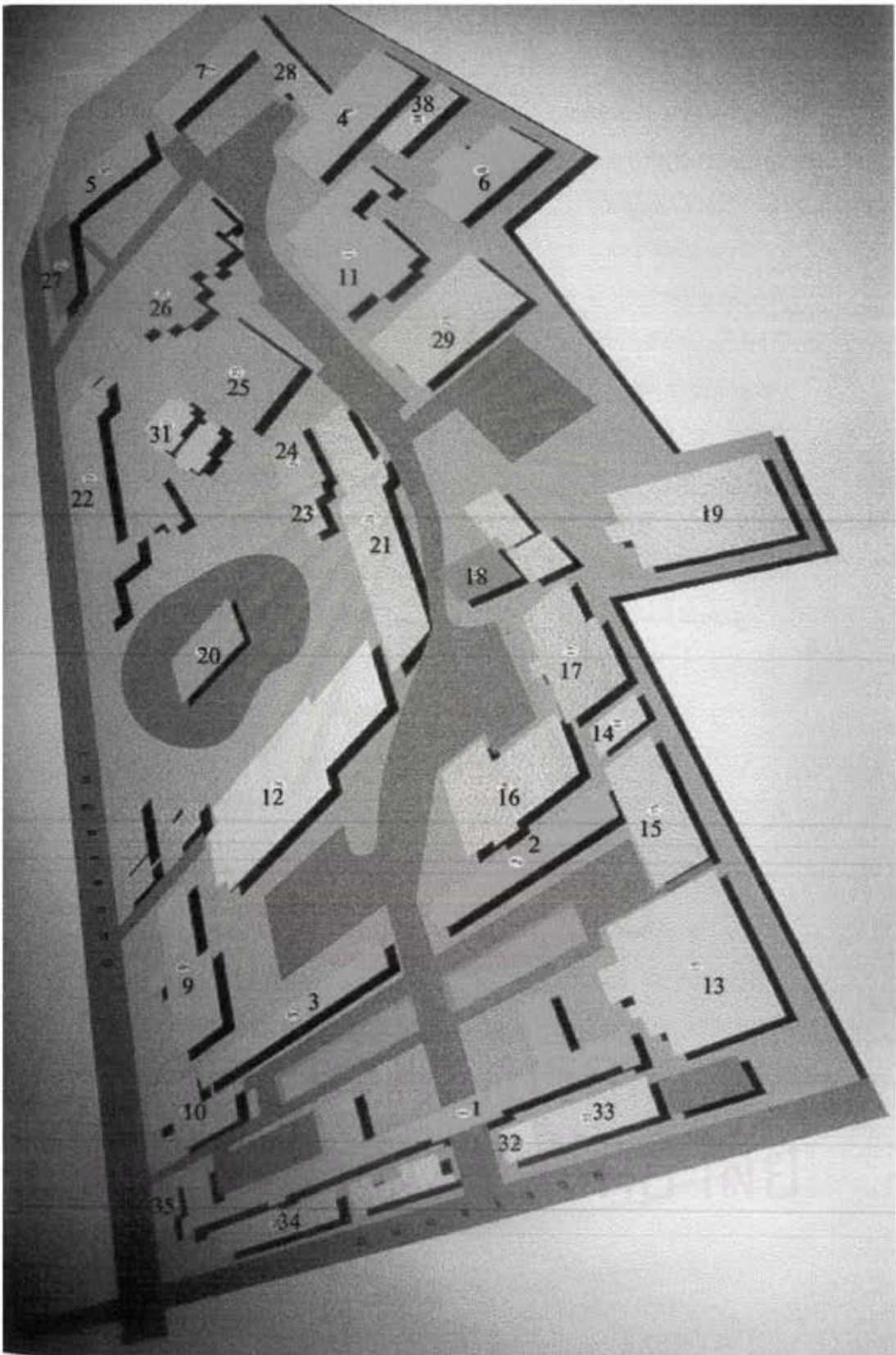
สถาบันราชภัฏสวนดุสิตได้เปิดการสอนระดับอนุปริญญา 2 โปรแกรมวิชา ในหลักสูตรอนุปริญญาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี 4 ปี และระดับปริญญาตรี 2 ปี (หลังอนุปริญญา) เปิดสอน 26 โปรแกรมวิชา ใน 3 หลักสูตรคือ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ในระดับปริญญาโทเปิดสอนปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา และปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ สำหรับการสอนในระดับปริญญาเอกนั้นขณะนี้ยังไม่มีโครงการ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 2 หน้า 59)

การเรียนการสอนในระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และปริญญาโทนั้นอาจารย์ผู้สอนไม่ได้แยกขาดจากกันในแต่ละโปรแกรมวิชา เปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคสมทบ โครงสร้างหลักสูตรแบ่งเป็น 3 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน และหมวดวิชาเลือกเสรี ในระดับอนุปริญญาจะต้องมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 24 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 47 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ในระดับปริญญาตรี 4 ปี จะต้อง มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 140 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 40 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 90 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 10 หน่วยกิต ระดับปริญญาตรี 2 ปี (หลังอนุปริญญา) จะต้อง มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 24 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 47 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

การเรียนการสอนในระดับปริญญาโทจะเรียนในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ใช้ระยะเวลาในการเรียน 2 ปี แผนการศึกษา มี 2 แผน คือ แผน ก. วิทยานิพนธ์ และแผน ข. ภาคนิพนธ์ อาจารย์ผู้สอนส่วนหนึ่งเป็นอาจารย์ภายในสถาบัน และอีกส่วนหนึ่งเป็นความร่วมมือของอาจารย์จากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน

ตารางที่ 2 การจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2541

อนุปริญญาศิลปศาสตร์ (อ.ศศ.)	ครุศาสตร์บัณฑิต (คบ.)	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท. บ.)	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)	ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (คม.)	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.)
1. ออกแบบนิเทศศิลป์ 2. บริหารธุรกิจ	1. การศึกษาปฐมวัย 2. การประถมศึกษา 3. การศึกษาพิเศษ 4. ศทกรรมศาสตร์ 5. คณิตศาสตร์ 6. คอมพิวเตอร์ศึกษา 7. ภาษาไทย 8. วิทยาศาสตรทั่วไป 9. สังคมศึกษา 10. เทคโนโลยีและ นวัตกรรมการศึกษา	1. ออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม 2. ศทกรรมศาสตร์ทั่วไป 3. เคมี 4. วิทยาการคอมพิวเตอร์ 5. วิทยาศาสตรและ เทคโนโลยีการอาหาร 6. สถิติประยุกต์ 7. วิทยาศาสตร สิ่งแวดล้อม	1. การจัดการทั่วไป 2. การบริหารธุรกิจ 3. นิเทศศาสตร์ 4. บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ 5. ภาษาอังกฤษ 6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ 7. ฝรั่งเศสธุรกิจ 8. ศิลปกรรม 9. อุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยว	สาขาบริหารการศึกษา	สาขาบริหารธุรกิจ

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงบริเวณที่ตั้งและอาคารสถานที่ภายในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

แผนผังบริเวณที่ตั้งของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

1. อาคาร 1
2. อาคาร 2
3. อาคาร 3
4. อาคาร 4 (ที่ทำการคณะครุศาสตร์)
5. อาคาร 5 (ศาลาอรุณ)
6. อาคาร 6
7. อาคาร 7
8. อาคาร 8
9. อาคาร 9 (โรงแรมสวนดุสิตพาเลซ)
10. อาคาร 10 (อาคารสมเด็จพระเทพ)
11. อาคาร 11 (-อาคารเอนกประสงค์และ
ปฏิบัติการรวมทางวิทยาศาสตร์
 - บัณฑิตวิทยาลัย
 - ศูนย์การศึกษาทางไกล
 - ศูนย์คอมพิวเตอร์)
12. อาคารหอประชุม
13. - โรงผลิตโครงการนมอบ
 - ไชยเบเกอรี่
 - สโมสรอาจารย์
 - เทคโนโลยีการผลิต
14. อาคารกิจการนักศึกษา
15. สำนักงานอธิการ
16. อาคารสำนักงานคณะวิทยาศาสตร์
17. อาคารวิทยาศาสตร์
18. อาคารดนตรี
19. อาคารหอพักนักศึกษา
20. สระว่ายน้ำ
21. อาคารโรงอาหารและที่จอดรถ
22. อาคารอนุบาลละอออุทิศ
23. อาคารสารภีจู่
24. อาคารศาลาชั้นอารมณ
25. อาคารกีฬาในร่มและศูนย์สุขภาพ
26. อาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม(ตึกแถวภา)
27. อาคารวิจิตรอาคาร
28. อาคารการศึกษาพิเศษ
29. อาคารสำนักงานวิทยบริการและหอสมุด
30. อาคารโรงประกอบอาหาร
31. อาคารอนุบาล
32. อาคารโรงรถ
33. อาคารฝึกงานศิลปกรรม (โรงพิมพ์)
34. อาคารฝึกงานศิลปกรรม
35. โรงผลิตน้ำดื่มดุสิตา

สภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถาบันราชภัฏสุรินทร์

สถาบันราชภัฏสุรินทร์ ประกอบด้วยอาคารต่าง ๆ จำนวนมากจนดูแน่นขนัดไปหมด ช่วงว่างระหว่างอาคารต่าง ๆ จะมีที่ร่มไม้หินอ่อนสำหรับนักศึกษาและบุคคลทั่วไปได้นั่งพักผ่อน ชมแปลงดอกไม้สวนหย่อม และกระเช้าดอกไม้ที่แขวนประดับอยู่ทั่วไปในสถาบัน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ศูนย์สุขภาพ สระว่ายน้ำ โรงอาหารปรับอากาศ สถาบันราชภัฏสุรินทร์มี การตกแต่งสถานที่อย่างสวยงาม และมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียบพร้อม บ่งบอกถึงความเอาใจใส่ของผู้บริหารในการให้ความสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ดีของสถาบัน และเมื่อได้สำรวจห้องต่าง ๆ ภายในสถาบัน พบว่า มีการจัดห้องพักอาจารย์ ห้องประชุมของแต่ละภาควิชา ศูนย์และสำนักต่าง ๆ อย่างเป็นสัดส่วนสวยงาม เป็นห้องปรับอากาศ พื้นปูพรม แสดงให้เห็นถึงฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบันและการจัดสวัสดิการอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ภายในสถาบัน

ภาพที่ 2 การตกแต่งสถานที่ภายในสถาบันราชภัฏสุรินทร์

คณะวิชา ศูนย์และสำนักงานต่าง ๆ ในสถาบันราชภัฏสุรินทร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ เปิดการสอน 10 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย โปรแกรมวิชาการศึกษาประถมศึกษา โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ โปรแกรมวิชาศึกษาศาสตร์ โปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา โปรแกรมวิชาภาษาไทย โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา รับผิดชอบนักศึกษา จำนวน

1,434 คน เป็นนักศึกษาภาคปกติ จำนวน 1,027 คน และนักศึกษาภาคสมทบ จำนวน 414 คน คณะครุศาสตร์มีคณาจารย์ประจำคณะวิชา จำนวน 99 คน ในจำนวนนี้เป็นอาจารย์ประจำโรงเรียนอนุบาล ละอออุทิศ จำนวน 18 คน ดังนั้นจึงมีอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 81 คน เมื่อเทียบ อัตราส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษา คิดเป็น 1: 18 คน

สำนักงานคณะครุศาสตร์อยู่ที่ชั้น 2 ของอาคาร 6 ด้านหน้าจะมีฝ่ายประชาสัมพันธ์ มีเจ้าหน้าที่อยู่ ประจำภายในคณะวิชาซึ่งเป็นอาคาร 4 ชั้น จะประกอบไปด้วยห้องเรียน ห้องพักอาจารย์ แยกตาม โปรแกรมวิชาต่าง ๆ

คณะวิทยาศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์ เปิดการสอน 7 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร โปรแกรมวิชาเคมี โปรแกรมวิชาสถิติประยุกต์ โปรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม รับผิดชอบนักศึกษา จำนวน 3,971 คน เป็นนักศึกษาภาคปกติ จำนวน 2,059 คน และ นักศึกษาภาคสมทบ จำนวน 1,912 คน คณะวิทยาศาสตร์มีคณาจารย์ประจำคณะวิชา จำนวน 78 คน อาจารย์อัตราจ้าง จำนวน 15 คน เมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษา คิดเป็น 1: 43 คน

คณะวิทยาศาสตร์ตั้งอยู่ชั้นล่าง ด้านหน้าของอาคาร 16 ประกอบด้วย ห้องพักอาจารย์ ห้อง Lab และห้องสำนักงานคณะวิทยาศาสตร์ ด้านหน้าสำนักงานจะมีโครงสร้างการบริหารงานคณะวิทยาศาสตร์และ รายชื่อของคณาจารย์ภายในคณะวิชา บริเวณรอบ ๆ อาคาร 16 จะมีที่นั่งทำงานของนักศึกษาเป็นม้านั่งอ่อน ประมาณ 20 ชุด นักศึกษาที่นั่งบริเวณนี้จะเป็นนักศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ ห้องพักอาจารย์และ ห้องเรียนคณะวิทยาศาสตร์อีกส่วนหนึ่งจะตั้งอยู่ที่อาคาร 11 ซึ่งเป็นอาคารที่สร้างใหม่ มี 6 ชั้น ชั้นล่าง เป็นโรงอาหารของสถาบัน ชั้น 2 - 6 เป็นห้องพักอาจารย์และห้องเรียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เปิดสอน 4 โปรแกรมวิชาคือ โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ โปรแกรมวิชาอังกฤษธุรกิจ และโปรแกรมวิชาฝรั่งเศสธุรกิจ รับผิดชอบนักศึกษา จำนวน 2,512 คน เป็นนักศึกษาภาคปกติ จำนวน 1,670 คน และเป็นนักศึกษาภาคสมทบ จำนวน 842 คน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีคณาจารย์ประจำคณะวิชา จำนวน 75 คน อาจารย์ อัตราจ้าง จำนวน 9 คน เมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษา คิดเป็น 1: 30

สำนักงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตั้งอยู่ชั้นล่างของอาคาร 3 ด้านซ้ายติดกับภาควิชา ประวัติศาสตร์ และด้านขวาติดกับภาควิชาภาษาต่างประเทศ ด้านหน้าอาคารจะมีที่นั่งม้านั่งอ่อน ประมาณ 15 ชุด ด้านหลังอาคารประมาณ 10 ชุด มีนักศึกษามานั่งทำงานเต็มทุกโต๊ะเกือบทุกวัน ส่วนใหญ่เป็น นักศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการเปิดการสอน 5 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ และโปรแกรมฝึกประสบการณ์จัดการ รับผิดชอบนักศึกษา จำนวน 13,876 คน เป็นนักศึกษามาตปกติ จำนวน 5,068 คน นักศึกษามาตสมทบ จำนวน 8,808 คน คณะวิทยาการจัดการมีคณาจารย์ประจำคณะวิชา 51 คน อาจารย์อัตราจ้าง จำนวน 59 คน เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา คิดเป็น 1:126

คณะวิทยาการจัดการ ตั้งอยู่ที่อาคาร 3 ชั้น 3 ด้านซ้ายติดกับภาควิชาบริหารธุรกิจและสหกรณ์ ด้านขวาติดกับห้องพักอาจารย์โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

คณะศิลปกรรมศาสตร์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดการสอน 2 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ และโปรแกรมวิชาศิลปกรรม รับผิดชอบนักศึกษา จำนวน 1,442 คน เป็นนักศึกษามาตปกติ จำนวน 440 คน และนักศึกษามาตสมทบ จำนวน 1,002 คน มีอาจารย์ประจำคณะวิชา จำนวน 14 คน อาจารย์อัตราจ้าง จำนวน 9 คน เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา คิดเป็น 1:63

คณะศิลปกรรมศาสตร์ ตั้งอยู่ที่ชั้นล่างของอาคาร 1 ด้านซ้ายติดกับภาควิชาสังคมวิทยา ด้านขวาติดกับภาควิชาภาษาไทย สำนักงานคณะศิลปกรรมศาสตร์ จะประกอบไปด้วยห้องพักอาจารย์ ห้องประชุม ขนาดประมาณ 4 X 6 เมตร มีโต๊ะกลมและเก้าอี้ ประมาณ 10 ตัว เป็นห้องปรับอากาศ ด้านหน้าอาคารจะมีม้านั่งหินอ่อน ตั้งอยู่เป็นระยะ ๆ ประมาณ 10 ชุด

บัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่อาคาร 11 ชั้น 2 มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยประสานงานกับคณาบดีทุกคณะ จัดตั้งหัวหน้าโปรแกรมเพื่อจัดทำหลักสูตร จัดทำโครงการ ร่วมมือกับบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเปิดการสอนในระดับปริญญาโท 2 สาขาวิชา คือ สาขาบริหารการศึกษา และสาขาบริหารธุรกิจ เริ่มเปิดการสอนสาขาบริหารการศึกษาในปี พ.ศ. 2541 เป็นปีแรก มีนักศึกษา จำนวน 66 คน และในปี พ.ศ. 2542 เริ่มเปิดรับสมัครนักศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาบริหารธุรกิจ 2 วิชาเอก คือ วิชาเอกการตลาด และวิชาเอกการจัดการทั่วไป มีแผนการรับนักศึกษา วิชาเอกละ 50 คน ขณะนี้กำลังอยู่ในช่วงการคัดเลือกนักศึกษา มีอาจารย์รับผิดชอบงานในบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 4 คน อาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทส่วนหนึ่งเป็นอาจารย์ภายในสถาบัน สถาบันจะพิจารณาอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก อาจารย์อีกส่วนหนึ่งเป็นอาจารย์ที่ทางสถาบันได้ขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน

สำนักงานอธิการบดี

สำนักงานอธิการบดี ตั้งอยู่ที่ชั้นล่างของอาคาร 15 ด้านหน้าเมื่อเข้าไปภายในสำนักงานจะมีเคาเตอร์สำหรับติดต่อเรื่องต่าง ๆ ทางด้านขวามือจะเป็นห้องพักของอธิการบดี เลขานุการ และรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร ภายในอาคาร 15 จะเป็นห้องพักอาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของสำนักงานอธิการบดีซึ่งมีทั้งหมด 7 ฝ่าย คือ ฝ่ายเลขานุการ ฝ่ายนิติการและการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายพัสดุ ฝ่ายออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง ฝ่ายยานพาหนะ ฝ่ายอาคารสถานที่ รวมมีบุคลากรในสำนักงานอธิการบดีทั้งหมด 32 คน

สำนักวิเทศสัมพันธ์

สำนักวิเทศสัมพันธ์ ตั้งอยู่ที่อาคาร 15 ชั้น 2 ติดกับฝ่ายการเจ้าหน้าที่ มีบุคลากร 19 คน ทำหน้าที่ในการพัฒนาโครงการความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานของรัฐและเอกชน ตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อความก้าวหน้าของสถาบันในด้านการพัฒนาบุคลากรและนักศึกษา การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลและการพัฒนาวิชาการ การศึกษาค้นคว้าวิจัย การเผยแพร่แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม และการส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี โดยได้ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศหลายโครงการ เช่น โครงการร่วมมือแลกเปลี่ยนบุคลากร นักศึกษา ศึกษาค้นคว้าวิจัยแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลกับมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรเลีย แคนาดา จีน สหรัฐอเมริกา และสิงคโปร์

สำนักกิจการพิเศษ

สำนักกิจการพิเศษ ตั้งอยู่ที่อาคารด้านข้างติดกับคณะวิทยาศาสตร์ ทำหน้าที่ในด้านการให้บริการโครงการ ศูนย์ และงานที่สถาบันมอบหมายให้เกิดประสิทธิภาพและรายได้ อันได้แก่ โครงการสระว่ายน้ำ โครงการอาหารกลางวัน โครงการอาคารเอนกประสงค์ปฏิบัติการโรงแรม ศูนย์เอกสารตำรา ศูนย์ผลิตเอกสาร ศูนย์กราฟฟิก และงานบริการการใช้สถานที่ของหอประชุม ศาลาชื่นอารมณ์ ศาลาสารภีอยู่ สำนักกิจการพิเศษจะให้บริหารแก่บุคลากร และหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถาบัน สำนักกิจการพิเศษมีบุคลากรจำนวน 2 คน

สำนักกิจการนักศึกษา

สำนักกิจการนักศึกษาดังอยู่ที่ชั้น 2 และชั้น 3 ของ อาคาร 2 สำนักกิจการนักศึกษาจะรับผิดชอบในด้านการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องและสนับสนุนกระบวนการทางวิชาการ ประสานงานและร่วมมือกับคณะและโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับวิชาชีพแต่ละสาขาวิชา จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีวินัยให้กับนักศึกษา สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมกีฬา ฝึกให้มีความเป็นนักกีฬาและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา จัดกิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมให้การศึกษาในด้านวิชาชีพ และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน จัดหาทุนจากการร่วมมือกับองค์การภายนอกสถาบัน เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา สำนักกิจการนักศึกษามีบุคลากร จำนวน 17 คน

สำนักวางแผนและพัฒนา

สำนักวางแผนและพัฒนา ตั้งอยู่ที่อาคารหมายเลข 18 เป็นตึกเล็กสี่เหลี่ยม สำนักวางแผนจะอยู่ติดกับห้องสวนดุสิตโพล ดำเนินการในด้านการจัดทำงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบัน ให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละหน่วยงาน ศึกษวิเคราะห์แผนงานและโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันเพื่อจัดทำงบประมาณสนับสนุน ติดตามกำกับดูแล การใช้งบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผนงานและโครงการที่ได้ขออนุมัติไว้ และประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของสถาบันในด้านข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร นักศึกษา และอื่น ๆ มีบุคลากร จำนวน 6 คน

สำนักวิทยบริการ

สำนักวิทยบริการ ตั้งอยู่ที่อาคารหมายเลข 29 มีหน้าที่ให้บริการทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ สำนักวิทยบริการเป็นอาคาร 4 ชั้น ชั้นแรก เมื่อเดินผ่านประตูทางเข้าด้านหน้าเข้าไป ด้านซ้ายจะเป็นค้ำยันเตอร์ยืม - คืน หนังสือ ด้านหลังเป็นที่เก็บม้วนวิดีโอประกอบการศึกษา นักศึกษาสามารถยืมและนำไปเปิดดูได้ที่ฝ่ายเทคโนโลยีซึ่งอยู่ชั้น 4 ไม่สามารถยืมออกไปข้างนอก แต่ถ้าเป็นอาจารย์ในสถาบันก็สามารถยืมได้ ถัดจากที่เก็บม้วนวิดีโอไปทางซ้ายก็จะเป็นห้องพักของเจ้าหน้าที่ เลขานุการและผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ ส่วนทางด้านขวาจะเป็นที่อ่านหนังสือ มีโต๊ะสำหรับอาจารย์ 1 โต๊ะ มีหนังสือพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูล 4 เครื่อง บริเวณด้านขวามือจะเป็นหนังสืออ้างอิงภาษาอังกฤษ วารสารเย็บเล่มภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ด้านในสุดเป็นกล่องใส่จุลสารเรียงอยู่ประมาณ 20 กล่อง ด้านซ้ายเป็นวารสารปัจจุบัน ชั้น 2 เป็นหนังสือทั่วไปเป็นหนังสือภาษาไทยระบบ L.C. ห้องปฏิบัติการเทคนิค 1 ห้อง ห้องพักอาจารย์ 1 ห้อง อินเทอร์เน็ต 18 เครื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลระบบ VILS 2 เครื่อง ชั้น 3 ประกอบไปด้วย ห้องประชุม ห้องพักอาจารย์ หนังสือภาษาอังกฤษระบบ L.C. นวนิยาย เรื่องสั้น หลักสูตร ห้องเอกสารงานวิจัย ห้องถ่ายเอกสาร คอมพิวเตอร์ จำนวน 10 เครื่อง อินเทอร์เน็ต 27 เครื่อง ชั้น 4 เป็นฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบด้วย ห้องปฏิบัติงานบันทึกเสียง 3 ห้อง ห้องปฏิบัติงานผลิตรายการโทรทัศน์ 1 ห้อง ห้องปฏิบัติงานควบคุมการผลิตรายการโทรทัศน์ 1 ห้อง ห้องปฏิบัติงานบริการ 1 ห้อง และห้องเรียนหรือสำหรับจัดประชุมสัมมนา 1 ห้อง สำนักวิทยบริการ มีบุคลากร จำนวน 13 คน ให้บริการในวันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 7.00 - 20.00 นาฬิกา และในวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 8.30 - 16.30 นาฬิกา

สำนักฝึกอบรมและบริการทางวิชาการ

สำนักฝึกอบรมและบริการทางวิชาการ ตั้งอยู่ที่ชั้นล่างของอาคาร 2 มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการและให้การสนับสนุนประสานงานในด้านการเรียนการสอน การสอบ และการให้บริการสังคมในด้านการฝึกอบรม โดยการประสานกับโปรแกรมวิชา ในการจัดทำแผนการเรียน และการจัดรายวิชาเรียนให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด ประสานงานกับภาควิชาและฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในการเปิดรายวิชา

เรียนและการจัดอาจารย์ผู้สอน ประสานงานกับฝ่ายทะเบียนและวัดผลในการลงทะเบียนและการเพิ่มรายวิชาเรียน ประสานงานกับคณะกรรมการวิชาการของคณะในการจัดทำตารางสอน ตารางสอบ ประสานงานการจัดทำคู่มือนักศึกษา ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านหลักสูตรและแผนการเรียน ประสานงานการจัดทำโครงการฝึกอบรม และการจัดหาวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรมตามความต้องการของหน่วยงานในสถาบันและสังคมภายนอก โดยแบ่งหน่วยงานออกเป็น 1. ฝ่ายประสานงานวิชาการ 2. ฝ่ายประสานงานการฝึกอบรม 3. ฝ่ายปฏิบัติการ อบรมเฉพาะกิจ 4. ฝ่ายประชาสัมพันธ์ 5. ฝ่ายเลขานุการ สำนักฝึกอบรมและบริการทางวิชาการ มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 12 คน

สำนักทะเบียนและประมวลผล

สำนักทะเบียนและประมวลผล ตั้งอยู่ที่อาคาร 21 ชั้นล่าง ติดกับห้องวิชาการ สำนักทะเบียนและประมวลผลดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้มีความถูกต้อง สะดวกรวดเร็ว ประสานงานติดต่อ และการให้บริการกับหน่วยงานและบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ในด้านงานทะเบียน ข้อมูลนักศึกษา งานลงทะเบียนและผลการเรียนรายวิชา สำนักทะเบียนและประมวลผลมีบุคลากรจำนวน 8 คน

ศูนย์คอมพิวเตอร์

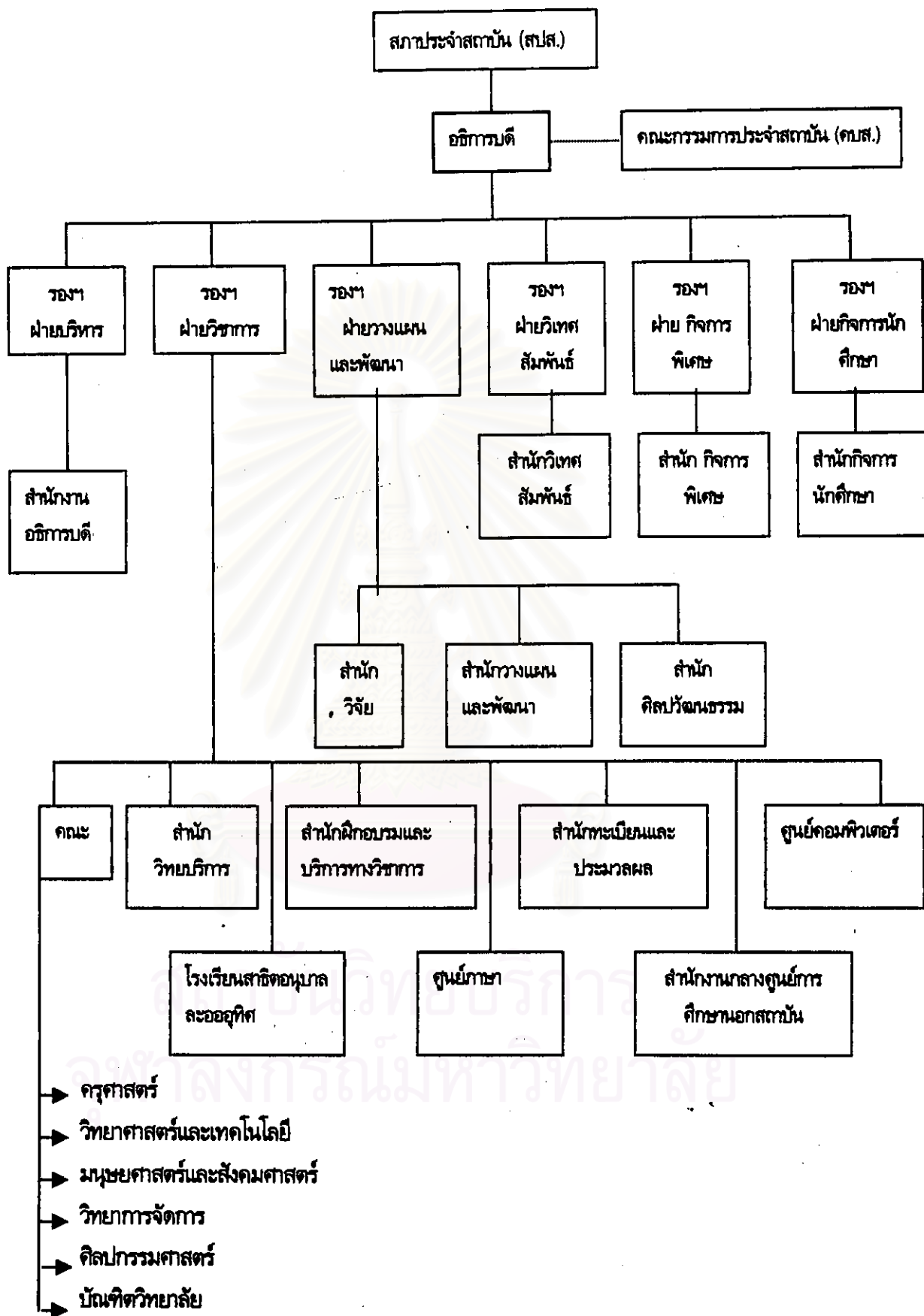
ศูนย์คอมพิวเตอร์ ตั้งอยู่ที่อาคาร 11 ชั้น 3 ศูนย์คอมพิวเตอร์ เป็นแหล่งเผยแพร่ ฝึกอบรมทางด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์แก่นักศึกษาและบุคลากรภายนอก เป็นแหล่งส่งเสริมประสบการณ์แก่ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ในสถาบัน และชุมชน เป็นแหล่งกลางในการประสานงานให้คำปรึกษา วางแผนและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบัน ศูนย์คอมพิวเตอร์มีบุคลากร จำนวน 12 คน

โรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ

โรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ ตั้งอยู่ที่อาคารหมายเลข 26 มีอาจารย์ จำนวน 18 คน อาจารย์อัตราจ้าง จำนวน 40 คน อาจารย์ของโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศสังกัดอยู่ในคณะครุศาสตร์ แต่การบริหารงานจะแยกเป็นหน่วยงานอิสระขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการของสถาบัน งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสถาบันจะแยกออกจากงบประมาณของคณะครุศาสตร์ โรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศเป็นโรงเรียนอนุบาลแห่งแรกของประเทศไทย ที่เปิดสอนมาแล้วกว่า 50 ปี และเป็นโรงเรียนที่เปิดรับเด็กการศึกษาพิเศษ (เด็กที่มีความพิการทางหู ตา และสมอง) ในระดับอนุบาล เพื่อให้ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไป และเป็นฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ มีนักเรียนจำนวน 940 คน เมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับนักเรียน คิดเป็น 1 : 16 คน

โครงสร้างการบริหารงานภายในของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตได้จัดโครงสร้างการบริหารงานภายในสถาบัน ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างสายงานภายในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

จากแผนภูมิที่ 4 จะเห็นว่าสถาบันราชภัฏสวนดุสิตจัดโครงสร้างองค์กรสูงสุดของสถาบันเป็นองค์คณะบุคคลในรูปของสภาประจำสถาบัน (สปส.) ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ซึ่งประกอบไปด้วย (1) นายกสภาประจำสถาบัน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง (2) อนุนายกสภาประจำสถาบัน ได้แก่ อธิการบดี (3) กรรมการสภาประจำสถาบัน 4 คน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักวิจัย และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ (4) กรรมการสภาประจำสถาบัน 4 คน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำสถาบัน (5) กรรมการสภาประจำสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คน ซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกโดยคำแนะนำของนายกสภาประจำสถาบัน อนุนายกสภาประจำสถาบัน และกรรมการสภาประจำสถาบันตาม (3) และ (4) และให้ผู้ช่วยการสำนักงานอธิการบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ รวมมีคณะกรรมการสภาประจำสถาบัน 18 คน

สภาประจำสถาบันมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลให้สถาบันปฏิบัติตามนโยบายและแผนพัฒนาตามที่คณะกรรมการสภาสถาบันกำหนดวางระเบียบและออกข้อบังคับของสถาบัน อนุมัติหลักสูตรการศึกษา อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุมัติปริญญา และประกาศนียบัตร พิจารณางบประมาณประจำปีที่เป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาสถาบัน อนุมัติงบประมาณประจำปีจากรายได้ของสถาบันนอกจากที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน ให้คำปรึกษาและให้ความเห็นในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน

การบริหารงานในส่วนกลางนั้น นอกจากจะมีสภาประจำสถาบันแล้วยังมีคณะกรรมการบริหารประจำสถาบันราชภัฏสวนดุสิต (คบส.) ทำหน้าที่บริหารงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของสถาบัน คณะกรรมการบริหารสถาบันนี้ประกอบไปด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์ / สำนัก ตลอดจนหัวหน้าฝ่ายที่สำคัญในสถาบัน และมีหัวหน้าฝ่ายเลขานุการสำนักงานอธิการบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ รวมมีคณะกรรมการบริหารสถาบันราชภัฏสวนดุสิต 38 คน

โครงสร้างสายงานภายในสถาบันราชภัฏสวนดุสิตแบ่งเป็น 6 ฝ่าย ในแต่ละฝ่ายจะประกอบไปด้วย ศูนย์และสำนักต่าง ๆ คือ 1.) ฝ่ายบริหาร หน่วยงานในสังกัดคือสำนักงานอธิการบดี 2.) ฝ่ายวิชาการ หน่วยงานในสังกัด คือ สำนักวิทยบริการ คณะวิชาทั้ง 5 คณะและบัณฑิตวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตตอนุบาล ละอออุทิศ สำนักฝึกอบรมและบริการทางวิชาการ ศูนย์ภาษา สำนักทะเบียนและประมวลผล สำนักงานกลางศูนย์การศึกษานอกสถาบัน และศูนย์คอมพิวเตอร์ 3.) ฝ่ายวางแผนและพัฒนา หน่วยงานในสังกัด คือ สำนักวิจัย สำนักวางแผนและพัฒนา และสำนักศิลปวัฒนธรรม 4.) ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ หน่วยงานในสังกัด คือ สำนักวิเทศสัมพันธ์ 5.) ฝ่ายกิจการพิเศษ หน่วยงานในสังกัด คือ สำนักกิจการพิเศษ 6.) ฝ่ายกิจการนักศึกษา หน่วยงานในสังกัด คือ สำนักกิจการนักศึกษา ภายในศูนย์และสำนักต่าง ๆ มีอาจารย์ เจ้าหน้าที่และพนักงานรับผิดชอบงานร่วมกัน

การบริหารงานภายในคณะวิชาประกอบด้วย คณบดีคณะวิชา รองคณบดี 6 คน คือ รองคณบดีฝ่ายบริหาร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา รองคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ และรองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา นอกจากนี้ยังมีหัวหน้าโปรแกรมวิชาต่าง ๆ จะเห็นได้ว่างานบริหารมีทั้งงานบริหารในส่วนกลาง การบริหารภายในคณะวิชา การบริหารงาน

ในศูนย์และสำนักต่าง ๆ จากจำนวนอาจารย์ 317 คน พบว่า เป็นอาจารย์ที่มีตำแหน่งงานด้านบริหารถึง 119 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ของอาจารย์ทั้งหมด

ภาระงานของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

ทางสถาบันได้กำหนดให้อาจารย์ในสถาบันรับผิดชอบงานหลัก 2 งานคือ งานด้านการสอน และ งานสนับสนุนการสอน ในด้าน การสอนนั้นหัวหน้าโปรแกรมวิชาต่าง ๆ จะตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดตาราง การสอนของคณาจารย์ในคณะอาจารย์แต่ละคนจะรับผิดชอบการสอนภาคปกติประมาณคนละ 6 - 12 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ โดยส่วนใหญ่อาจารย์มีชั่วโมงสอนเฉลี่ย 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์ที่รับผิดชอบงานด้านอื่น มากก็จะมีชั่วโมงสอนน้อย อาจารย์ที่รับผิดชอบงานด้านอื่นน้อยก็จะมีชั่วโมงสอนมาก ส่วนการสอนในภาค นอกเวลาทางสถาบันกำหนดให้อาจารย์แต่ละคนสอนได้ไม่เกินคนละ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อไม่ให้ กระทบต่อการปฏิบัติงานในด้านอื่น ๆ และให้อาจารย์มีเวลาในการพัฒนางานด้านอื่น ๆ แต่ก็มีอาจารย์บางคนที่ไม่ได้รับสอนภาคนอกเวลา การสอนในภาคนอกเวลานั้นอาจารย์จะได้ค่าตอบแทนตามจำนวนของนักศึกษาโดยมี อัตราดังนี้

จำนวนนักศึกษาไม่เกิน 60 คน	ได้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ 200 บาท
จำนวนนักศึกษา 60 - 80 คน	ได้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ 250 บาท
จำนวนนักศึกษาตั้งแต่ 80 คนขึ้นไป	ได้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ 300 บาท

ในด้านงานสนับสนุนการสอนนั้นทางสถาบันได้กำหนดให้อาจารย์แต่ละคนรับผิดชอบงานในศูนย์หรือ สำนักต่าง ๆ ได้ตามความชอบหรือความถนัด อาจารย์สามารถที่จะไม่ทำงานด้านสนับสนุนการสอนได้ถ้ามี ชั่วโมงการทำงานครบ 35 ชั่วโมง / สัปดาห์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิตมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาชั่วโมง การทำงานของอาจารย์ในสถาบัน ดังนี้

1. ภาระงานด้านการผลิตบัณฑิต

1.1 งานสอน จะคิดเป็นชั่วโมงงานเฉพาะการสอนในภาคปกติเท่านั้น เพราะการสอนภาคค่ำ นั้นอาจารย์ได้ค่าตอบแทนอยู่แล้ว งานด้านการสอนจะคิดภาระงานเป็น 2 เท่าของชั่วโมงสอน เช่น ถ้า อาจารย์มีงานสอน 6 ชั่วโมง / สัปดาห์ ก็จะคิดเป็นภาระงาน 12 ชั่วโมง / สัปดาห์ เพราะการสอนนั้นต้อง ใช้เวลาสำหรับการเตรียมการสอนและการตรวจงานของนักศึกษา

1.2 งานที่ปรึกษา อาจารย์ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษา โปรแกรมวิชาต่าง ๆ สถาบันจะ คิดภาระงานให้เป็น 6 ชั่วโมง / สัปดาห์

1.3 งานนิเทศ คิดเป็นภาระงาน 4 ชั่วโมง / สัปดาห์

2. งานวิจัยและการสร้างสรรค์ทางวิชาการและพัฒนาเทคโนโลยี
 - 2.1 งานวิจัย ถ้าเป็นการทำงานวิจัยเดี่ยวคิดเป็น 11 ชั่วโมง / สัปดาห์ ถ้าเป็นงานวิจัยกลุ่มคิดเป็น 7 ชั่วโมง / สัปดาห์
 - 2.2 การแต่งตำรา การเขียนบทความทางวิชาการคิดเป็น 7 ชั่วโมง / สัปดาห์
3. งานบริหารและงานสนับสนุนการสอน
 - ตำแหน่งบริหาร รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์หรือสำนักต่าง ๆ คิดเป็น 27 ชั่วโมง / สัปดาห์ และอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์หรือสำนักต่าง ๆ คิดเป็น 11 ชั่วโมง / สัปดาห์

จากเกณฑ์การพิจารณาภาระงานจะเห็นได้ว่า การมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารจะได้รับการพิจารณาเป็นภาระงานมากถึง 27 ชั่วโมง / สัปดาห์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารนั้นสอนนักศึกษาแค่เพียง 4 ชั่วโมง / สัปดาห์ ก็จะมีภาระงานครบ 35 ชั่วโมง / สัปดาห์ตามที่สถาบันกำหนด ในขณะที่งานด้านการสอนนั้นคิดภาระงานเป็น 2 เท่าของจำนวนชั่วโมงที่สอนจริง ซึ่งหมายความว่าอาจารย์ผู้สอนที่ไม่มีตำแหน่งด้านบริหารต้องสอนประมาณ 14 ชั่วโมง / สัปดาห์ จึงจะได้รับพิจารณาภาระงานเท่ากับอาจารย์ที่เป็นผู้บริหาร หรือต้องมีชั่วโมงสอนประมาณ 18 ชั่วโมง / สัปดาห์ จึงจะมีภาระงานครบ 35 ชั่วโมง / สัปดาห์ ตามที่สถาบันกำหนด อาจารย์ที่ทำวิจัยได้รับการพิจารณาเป็นภาระงานประมาณ 7 - 11 ชั่วโมง / สัปดาห์ เมื่อพิจารณาเกณฑ์การคิดภาระงานของสถาบัน จะเห็นได้ว่าสถาบันให้ความสำคัญกับงานบริหารมากที่สุด รองลงมาคืองานด้านการสอน และงานวิจัยตามลำดับ จากโครงสร้างการบริหารงานของสถาบัน (หน้า 68) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ต่างก็มีตำแหน่งทางการบริหาร และข้อมูล (หน้า 70) ที่พบว่าอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิตประมาณ 1 ใน 3 มีตำแหน่งทางการบริหาร อาจารย์ผู้สอนต้องมีการงานด้านการสอนไม่น้อยกว่า 35 ชั่วโมง / สัปดาห์ ตามที่สถาบันกำหนด การสอนในภาคสมทบก็จะได้ผลตอบแทนทางการสอนจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ดังกล่าวส่งผลให้อาจารย์ไม่มีเวลาในการพัฒนาความสามารถทางการวิจัย และวิจัยบุกเบิกองค์ความรู้ในระดับอุดมศึกษาได้น้อย

จำนวนบุคลากร

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตมีอัตราบุคลากรประเภทต่าง ๆ คือ มีอาจารย์ จำนวน 317 คน ข้าราชการพลเรือน จำนวน 11 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 57 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 188 คน (รายงานประจำปี, 2541) สามารถจำแนกอาจารย์ตามตำแหน่งและตามคณะวิชาต่าง ๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนอาจารย์สถาบันราชภัฏสวนดุสิตจำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง คณะ	อาจารย์ 1	อาจารย์ 2	อาจารย์ 3	ผศ.	รศ.	รวม
ครุศาสตร์	17	32	2	45	3	99
วิทยาศาสตร์	16	31	0	28	3	78
มนุษยศาสตร์	8	40	1	25	1	75
วิทยาการจัดการ	12	26	-	12	1	51
ศิลปกรรมศาสตร์	4	6	-	4	-	14
รวม	57	135	3	114	8	317
ร้อยละ	17.98	42.59	0.95	35.96	2.52	100.00

จากตารางที่ 3 จะพบว่า อาจารย์ที่สอนอยู่ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิตมีตำแหน่งตั้งแต่อาจารย์ 1 จนถึงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ โดยตำแหน่งอาจารย์ 2 มีมากที่สุด รองลงมาคือตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ เมื่อพิจารณาอาจารย์ที่มีตำแหน่งอาจารย์ 3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ พบว่า มีจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งของอาจารย์ในสถาบัน จะเห็นได้ว่าสถาบันราชภัฏสวนดุสิตมีความพร้อมในด้านอาจารย์ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4 จำนวนอาจารย์สถาบันราชภัฏสวนดุสิตจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิ คณะ/หน่วยงาน	ปริญญา เอก	ปริญญา โท	ป.ชั้นสูงวิชา เฉพาะ	ปริญญา ตรี	อนุ ปริญญา	รวม
คณะครุศาสตร์	13	58	1	26	1	99
คณะวิทยาศาสตร์	7	42	1	28	-	78
คณะมนุษยศาสตร์	2	51	1	20	1	75
คณะวิทยาการจัดการ	7	35	1	8	-	51
คณะศิลปกรรมศาสตร์	2	8	-	4	-	14
รวม	31	194	4	86	2	317
ร้อยละ	9.78	61.20	1.26	27.13	0.63	100.00

ตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปมีร้อยละ 70.98 ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษากว่าระดับปริญญาโทมีร้อยละ 29.02 ซึ่งคาดได้ว่าอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิตส่วนใหญ่คงจะมีประสบการณ์ทางด้านกรวิจัยมาแล้ว จากการทบทวนนิพนธ์ในระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก มีอาจารย์เพียงประมาณ 1 ใน 3 ที่ยังไม่มประสบการณ์ทางด้านกรวิจัย

จำนวนนักศึกษา

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตมีจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 23,235 คน เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 10,257 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 12,978 คน แยกเป็น 5 คณะวิชา ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 อัตราส่วนระหว่างจำนวนอาจารย์และนักศึกษาแยกตามคณะวิชา

คณะ	จำนวนอาจารย์			จำนวนนักศึกษา			อัตราส่วน อาจารย์ต่อ นักศึกษา
	อาจารย์ ประจำ	อาจารย์ อัตราจ้าง	รวม	ภาค ปกติ	ภาค สมทบ	รวม	
ครุศาสตร์	99*	-	99	1,020	414	1,434	1 : 18
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	78	15	93	2,059	1,912	3,971	1 : 43
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	75	9	84	1,670	842	2,512	1 : 30
วิทยาการจัดการ	51	59	110	5,068	8,808	13,876	1 : 126
ศิลปกรรมศาสตร์	14	9	23	440	1,002	1,442	1 : 63
รวม	317	92	409	10,257	12,978	23,235	1 : 59

* อาจารย์ที่สังกัดในคณะครุศาสตร์มี จำนวน , 99 คน แต่ในจำนวนนี้เป็นอาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ จำนวน 18 คน ดังนั้นจึงมีอาจารย์ของคณะครุศาสตร์ที่สอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 81 คน การเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษาจึงเทียบจากอาจารย์ 81 คน

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าสัดส่วนจำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาในแต่ละคณะวิชานั้นมีความแตกต่างกัน แต่เนื่องจากการเรียนการสอนในแต่ละคณะวิชานั้น นักศึกษาทุกโปรแกรมวิชาต้องลงเรียนในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปเหมือนกันคือ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังมีหมวดวิชาเลือกเสรีที่นักศึกษาสามารถเลือกเรียนในรายวิชาใดก็ได้ในหลักสูตรสถาบันราชภัฏ จึงทำให้ภาระงานสอนของอาจารย์แต่ละคณะวิชาไม่แตกต่างกันมากนักคือประมาณ 6 ชั่วโมง / สัปดาห์ ยกเว้นคณะวิทยาการจัดการซึ่งมีจำนวนนักศึกษามาก ทั้งนักศึกษามหาวิทยาลัยและภาคสมทบ ทำให้อาจารย์ในคณะวิทยาการจัดการมีภาระงานสอนมากกว่าอาจารย์ในคณะอื่น ๆ คือประมาณ 9 ชั่วโมง / สัปดาห์

แผนการดำเนินงานของสถาบัน

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตได้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปีของสถาบัน โดยจำแนกเป็น 7 แผนงานตามงบประมาณและหน่วยงานของสถาบัน ดังนี้

1. แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนงานนี้ดำเนินการโดยสำนักงานอธิการบดี ซึ่งเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติงานด้านการให้บริการต่าง ๆ งบประมาณที่ได้รับใช้เป็นค่าจ้างชั่วคราว ค่าสาธารณูปโภค และเป็นงบกลางของสำนักงาน เพื่อใช้ในการบริหารงานให้การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แผนงานการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนงานนี้ดำเนินการตามนโยบายของสถาบัน เพื่อพิจารณา รูปแบบการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ทักษะ และคุณธรรม เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ ดำเนินการและรับผิดชอบโดยคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะศิลปกรรมศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย

3. แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการผลิตบัณฑิตให้สาขาวิชาการต่าง ๆ ของสถาบันให้มีคุณภาพและสามารถแข่งขันเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ ส่งเสริมการนำระบบสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการบริหารและบริการ พัฒนาหลักสูตร บุคลากร การเรียนการสอน และการให้บริการทางการศึกษาค้นคว้าให้มีประสิทธิภาพ และสนองต่อความต้องการทั้งภายในและนอกสถาบัน แผนงานนี้ประกอบด้วย งานพัฒนาหลักสูตร งานพัฒนาบุคลากร งานพัฒนาการเรียนการสอน งานวิทยบริการ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษา โครงการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์ แผนงานนี้ดำเนินงานโดยสำนักฝึกอบรมและบริการวิชาการ สำนักทะเบียนและประมวลผล สำนักวิเทศสัมพันธ์ สำนักวิทยบริการและศูนย์คอมพิวเตอร์

4. แผนงานอนุรักษ์ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม แผนงานนี้ดำเนินการโดยสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีภารกิจเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า และวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรม การรวบรวมผลงานศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อจัดรักษาและเผยแพร่ การฟื้นฟู อนุรักษ์ เผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการจัดการประกวด แข่งขันนิทรรศการ ฝึกอบรม และเผยแพร่ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมแก่สังคมด้วย

5. แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา แผนงานนี้ประกอบไปด้วยงานวิจัย และงานวางแผนพัฒนา ดำเนินการโดยสำนักวิจัยและสำนักวางแผนพัฒนา

สำนักวิจัยเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงทางด้านการศึกษาวิจัย รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน เผยแพร่และพัฒนา การวิจัย โดยได้จัดอบรมและฝึกปฏิบัติการทางการวิจัยแก่คณาจารย์ จัดหาทุนอุดหนุนการวิจัยทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน ส่งเสริมให้หน่วยงานในสถาบันทำการวิจัย เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ส่งเสริมให้หน่วยงานหรือบุคลากรในสถาบันเสนอโครงการวิจัยที่นำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ นอกจากนี้ยังดำเนินการส่งเสริม เผยแพร่ โดยนำเสนอข้อมูลข่าวสารการอบรมความรู้ด้านการวิจัย และรวบรวมผลงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกสถาบัน จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย และรวบรวมข้อเสนอแนะที่มีต่อสถาบัน จากผลการวิจัยทั้งหลายนำเสนอผู้บริหารเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานทางการบริหารและการตัดสินใจต่อไป

สำนักวางแผนและพัฒนา มีหน้าที่ในการรวบรวม จัดทำและวิเคราะห์แผนงาน หรือโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบัน การจัดทำวิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณประจำปีของสถาบัน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบัน และรายงานต่อผู้บริหารของสถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม แผนงานนี้ดำเนินการโดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาศักยภาพในการให้บริการการฝึกอบรม การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถสนองตอบความต้องการของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งดำเนินการและรับผิดชอบโดยสำนักกิจการพิเศษ สำนักฝึกอบรมและบริการวิชาการ และบริการสังคม และคณะต่าง ๆ แผนงานนี้ประกอบไปด้วย งานบริการวิชาการแก่ชุมชน และงานอบรมบุคลากรประจำการ

7. แผนงานกิจการนักศึกษา ดำเนินการโดยสำนักกิจการนักศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนา นักศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ แผนงานนี้ประกอบด้วย งานบริการนักศึกษาและทุนการศึกษา งานพัฒนาและกิจกรรมนักศึกษา งานพัฒนาการกีฬา

จากแผนการดำเนินงานของสถาบันจะเห็นได้ว่างานวิจัยสามารถแทรกเข้าไปอยู่ในแผนงานต่าง ๆ ได้ทุกแผนงาน แต่เมื่อพิจารณาการจัดสรรงบประมาณ พบว่า งานวิจัยจะแยกอยู่ในแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษาอย่างชัดเจน

งบประมาณ

งบประมาณของสถาบันราชภัฏสวนดุสิตมาจาก 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน และอีกส่วนหนึ่งคือ งบประมาณเงินค่าบำรุงการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. งบประมาณแผ่นดิน

ตารางที่ 6 จำนวนเงินงบประมาณแผ่นดิน ปี 2541 ของแผนงานต่าง ๆ ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

แผนงาน	งบประมาณ (บาท)	คิดเป็น %
1. แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา		
- สำนักงานอธิการบดี	5,406,600	27.97
2. แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	11,032,700	57.06
- คณะครุศาสตร์	1,087,100	
- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5,335,300	
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1,252,100	
- คณะวิทยาการจัดการ	3,002,200	
- คณะศิลปกรรมศาสตร์	272,400	
- โรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ	83,600	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

แผนงาน	งบประมาณ (บาท)	คิดเป็น %
3. แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา	1,505,500	7.78
- งานพัฒนาบุคลากร	36,000	
- งานพัฒนาการเรียนการสอน	571,500	
4. แผนงานอนุรักษ์ส่งเสริม เผยแพร่และพัฒนาศาสนา	120,200	0.62
5. แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา	329,600	1.71
- งานบริการวิชาการแก่สังคม	24,000	
- งานวางแผนและประเมินงานวิจัย	25,000	
- ทนวิจัย	280,600	
6. แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม	33,000	0.17
7. แผนงานกิจการนิสิตนักศึกษา	907,450	4.69
- งานกิจการนักศึกษา	60,000	
- โครงการกีฬา	30,000	
- งานบริการสุขภาพ	36,000	
- งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	20,000	
- โครงการศุภทายาท	737,450	
- โครงการป้องกันยาเสพติด	12,000	
- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์	12,000	
รวม	19,335,050*	100.000

* เงินงบประมาณยอดนี้ไม่รวมเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และค่าที่ดินก่อสร้าง

จากตารางที่ 6 เงินงบประมาณแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา ที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดินมี จำนวน 329,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.71 ของงบประมาณรวม ท่วงงานที่ทำหน้าที่ปฏิบัติตามแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษาคือ สำนักวิจัย เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรแบ่งเป็น งบประมาณสำหรับงานบริการวิชาการแก่สังคม จำนวน 24,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 7.28 ของเงินงบประมาณในแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา งบประมาณสำหรับงานวางแผนและประเมินงานวิจัย จำนวน 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.59 ของเงินงบประมาณในแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา และงบประมาณสำหรับเป็นทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์ในสถาบัน จำนวน 280,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 85.13 ของเงินงบประมาณในแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา

2. เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากเงินบำรุงการศึกษา

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาของนักศึกษาภาคปกติ ปี พ.ศ. 2541 ได้จำนวน 51,136,600 บาท มีเงินคงเหลือจากเงินค่าบำรุงการศึกษาในปี พ.ศ. 2540 จำนวน 4,022,540 บาท รวมเป็นเงิน 55,159,140 บาท สถาบันได้จัดสรรเงินบำรุงการศึกษาตามแผนงานต่าง ๆ เป็นเงิน 41,492,080 บาท มีเงินคงเหลือในปี พ.ศ. 2541 จำนวน 13,667,060 บาท เงินส่วนที่เหลือจากการจัดสรรจะเป็นงบกลางที่ใช้สำหรับการพัฒนาสถาบัน เช่นการก่อสร้างซ่อมแซมอาคาร การจัดสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ในสถาบัน ฯลฯ เงินบำรุงการศึกษาที่นำมาจัดสรรตามแผนงานต่าง ๆ นี้เป็นเงินค่าบำรุงการศึกษาของนักศึกษาภาคปกติเท่านั้น ส่วนเงินค่าบำรุงการศึกษาของนักศึกษาภาคสมทบนั้น ส่วนหนึ่งจะจัดสรรเป็นค่าตอบแทนสำหรับอาจารย์ผู้สอน และอีกส่วนหนึ่งจะนำเข้างบกลางเพื่อใช้ในการพัฒนาสถาบันต่อไป รายละเอียดการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 41,492,080 บาทแสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเงินจากเงินบำรุงการศึกษาปี 2541 ของแผนงานต่าง ๆ ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

หน่วยงาน	ได้รับจัดสรร (บาท)	คิดเป็น %
1. แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา		
- สำนักงานอธิการบดี	22,289,320	53.72
2. แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	10,462,960	25.19
- คณะครุศาสตร์	1,601,280	
- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2,640,800	
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	825,760	
- คณะวิทยาการจัดการ	3,643,520	
- คณะศิลปกรรมศาสตร์	321,600	
- บัณฑิตวิทยาลัย	300,000	
- โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ	1,120,000	
3. แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา	4,509,000	10.87
3.1 สำนักส่งเสริมวิชาการ		
- เอกสารตำรา	100,000	
- พัฒนาการเรียนการสอน	200,000	
- พัฒนาบุคลากร	100,000	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หน่วยงาน	ได้รับจัดสรร (บาท)	คิดเป็น %
3.2 ประกันคุณภาพการศึกษา	500,000	
3.3 ทะเบียนและประมวลผล	500,000	
3.4 บริการห้องสมุดและเทคโนโลยีการศึกษา	2,109,000	
3.5 โครงการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้	1,000,000	
4. แผนงานอนุรักษ์ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม	150,000	0.36
5. แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา	1,382,800	3.33
5.1 สำนักวิจัย		
- บริหารงานวิจัย	322,800	
- ทุนวิจัย	760,000	
5.2 สำนักวางแผนและพัฒนา	300,000	
6. แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม	60,000	0.15
- สำนักวิเทศสัมพันธ์	30,000	
- สำนักกิจการพิเศษ	30,000	
7. แผนงานกิจการนักศึกษา	2,648,000	6.38
- สำนักกิจการนักศึกษา	769,000	
- ส่งเสริมและพัฒนากีฬา	970,000	
- บริการสุขภาพนักศึกษา	769,000	
- สนเทศแนะแนวการศึกษาและอาชีพ	100,000	
- งานเวชศึกษาป้องกัน	40,000	
รวม	41,492,080	100.000

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่างบประมาณแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษาซึ่งจัดสรรจากเงินบำรุงการศึกษา ปี พ.ศ. 2541 มีจำนวน 1,382,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.33 ของงบประมาณทั้งหมด สถาบันจัดสรรเงินงบประมาณส่วนหนึ่งให้แก่สำนักวิจัย เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการวิจัยในสถาบัน จำนวน 322,800 บาท และอีกส่วนหนึ่งเป็นทุนสนับสนุนการวิจัยแก่อาจารย์ในสถาบันและงานวิจัยของสำนักวิจัยเอง จำนวน 760,000 บาท และงบประมาณส่วนหนึ่งสถาบันจัดสรรให้สำนักวางแผนและพัฒนาเพื่อใช้ในการรวบรวม จัดทำและวิเคราะห์แผนงาน หรือโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบัน การจัดทำวิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณประจำปีของสถาบัน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบัน จำนวน 300,000 บาท เมื่อพิจารณาจากการจัดสรรงบประมาณจะเห็นได้ว่าสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

ให้ความสำคัญแก่งานบริหารเป็นอันดับแรก รองลงมาคืองานด้านการสอน การวิจัย และการบริการชุมชน ตามลำดับ เมื่อรวมเงินทุนสนับสนุนการวิจัยที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณการศึกษา ปี พ.ศ. 2541 แล้วมีจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,040,600 บาท เป็นทุนสำหรับโครงการวิจัยเดี่ยว 40 โครงการ จำนวนเงิน 810,600 บาท และโครงการวิจัยเป็นทีม 3 โครงการ จำนวนเงิน 230,000 บาท (รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัยและจำนวนเงินทุนอยู่ในภาคผนวก ก)

นโยบายและการส่งเสริมทางด้านการวิจัยของสถาบัน

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่หลักในการให้การศึกษาวิชาการชั้นสูง บริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และภารกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาคือ การทำวิจัย เพราะการทำวิจัยเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การบุกเบิกและแสวงหาความรู้ที่มีคุณค่าแก่สังคม ขณะเดียวกันอาจารย์ที่ทำวิจัยก็จะได้เพิ่มพูนสติปัญญา สามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดหรือประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อสังคมและการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถาบัน ดังนั้นการเพิ่มสัดส่วนของงานวิจัยจึงได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นนโยบายหลักของสถาบัน จนทำให้สถาบันราชภัฏสวนดุสิตเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงทางด้านการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “สวนดุสิตโพล” ซึ่งเป็นการสำรวจประชามติ (Public Opinion Survey) อันเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป สถาบันราชภัฏสวนดุสิตได้กำหนดนโยบายและแนวทางการวิจัยเฉพาะด้านที่อาจารย์ในสถาบันสามารถทำวิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติไว้ดังนี้

1. การวิจัยเพื่อพัฒนาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ทำการศึกษาเชิงนโยบาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี รวมทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในด้านการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ในด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และในด้านการนำวัสดุเหลือทิ้งจากกิจกรรมต่าง ๆ กลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์
2. การวิจัยเพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในภาคการผลิตโดยตรง และงานวิจัยที่ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการ แก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยเชิงนโยบายเพื่อปรับระบบและพัฒนาองค์กรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพ
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันครอบครัวให้มีความแข็งแรง พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การวิจัยเพื่อสร้างความเท่าเทียมและความเสมอภาคของคนไทยทุกกลุ่มในสังคม และการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนและการศึกษา ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนากำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของคนและการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการพัฒนาคุณภาพและคุณธรรมของเยาวชน

5. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเมืองการปกครองและกฎหมาย ส่งเสริมการวิจัยด้านการเมืองการปกครอง เพื่อแก้ปัญหาการเมืองการปกครองให้สอดคล้องกัน ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

แนวคิดและทัศนคติของผู้บริหารในด้านการวิจัย

แนวคิดและทัศนคติของผู้บริหารมีส่วนสำคัญต่อลักษณะงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบัน ดังนั้นการได้ทราบถึงแนวคิดและทัศนคติของผู้บริหาร จะทำให้เข้าใจลักษณะการทำงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารของสถาบันราชภัฏสวนดุสิตนั้นจะมุ่งเน้นงานวิจัยที่สามารถนำไปประโยชน์ได้จริง โดยใช้กระบวนการวิจัยง่าย ๆ ไม่จำเป็นต้องใช้สถิติขั้นสูง และเป็นงานวิจัยที่สามารถพยากรณ์ความเป็นไปได้ในอนาคตมากกว่างานวิจัยที่คิดแก้ปัญหาในสิ่งที่ผ่านมาแล้ว

"คือในบางส่วนแล้ว เราอยากให้มีการปรับรูปแบบของการทำวิจัย ถ้าเราจะทำวิจัยการตลาดอะไรยังไง ผมไม่เห็นจำเป็นต้องใช้สถิติ ใช้เครื่องมืออะไรที่ยุ่งยากซับซ้อนแล้วในการแปลค่าตรงนี้ก็อ่านไม่ออก เอาไว้ที่อ่านออกง่าย ๆ ว่าข้อมูลตรงนี้นั้นใช้อะไรได้บ้าง อยากได้ยังไงมากกว่า เพราะฉะนั้นจะพยายามสนับสนุนให้อาจารย์ทำงานวิจัยในรูปแบบของ พอดออกมาแล้วใช้เป็นข้อมูลที่เขาสามารถใช้ได้จริง มากกว่าที่จะเป็นข้อมูลเพื่อคนที่ทำวิจัยอย่างเดียว ทำทำเพื่อคนที่ทำวิจัยอย่างเดียวก็ไปทำในส่วนของการทำงานวิจัย เพื่อขอผลงานหรืออะไรต่าง ๆ เหล่านั้น "

(ผู้บริหาร/ 18 ก.พ. 2542)

"อธิการท่านจะขอให้ใช้สถิติง่าย ๆ อ่านเข้าใจง่าย ท่านจะไม่ชอบมากในบทที่ 4 ที่พวกเราขอเขียนวิเคราะห์ว่า มันสอดคล้องกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ ท่านบอกว่าอ่านไม่รู้เรื่อง ท่านบอกว่าให้ทำ ให้เขียนผลสรุปง่าย ๆ สั้น ๆ เหมือนอย่างโพล ทำง่าย ๆ แต่ได้คำตอบนำมาใช้ได้ พอดตอนหลังเราก็เลยต้องปรับตามที่ท่านบอก "

(อาจารย์ /16 ก.พ. 2542)

จะเห็นได้ว่าแนวคิดทัศนคติของผู้บริหารนั้นมีอิทธิพลต่อแนวทางในการทำวิจัยของอาจารย์โดยเฉพาะถึงงานวิจัยนั้นเป็นงานวิจัยเพื่อสนองความต้องการของสถาบัน สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมแรงและปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัย ผู้บริหารจะใช้วิธีการนับชั่วโมงการทำงานวิจัยเป็นภาระงาน (working load) และ

เชื่อว่าสามารถสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์อยากทำวิจัยมากขึ้น และคิดว่าปัญหาการไม่มีเวลานั้นเป็นเพียงข้ออ้างของอาจารย์ที่ไม่อยากทำงานวิจัยเท่านั้น

“ในลักษณะของการเสริมแรง เราก็จะบอกเขาว่า การทำวิจัยมันก็เป็นผลงานทางวิชาการได้อย่างหนึ่งแล้ว และก็ยังถือว่าเป็นปริมาณงานด้วย เพราะฉะนั้นมันก็จะพอเพียง เพราะเรื่องเงินนั้นไม่ต้องพูดถึง เราสนับสนุนอยู่แล้ว”

(ผู้บริหาร/ 18 ก.พ. 42)

“มันมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา อาจารย์มีภาระงานมาก ถึงแม้เราจะนับการทำวิจัยให้เป็นชั่วโมงงานก็เถอะ แต่ชั่วโมงสอนมันก็ยังมียกเท่าเดิม มันก็ไม่ได้ช่วยอะไรมาก”

(อาจารย์ /8 ก.พ. 2542)

“คือจุดหนึ่งเราอยากให้เขาไปนะครับ เราไม่จำเป็นจะต้องมีระบบเหมือนในมหาวิทยาลัยที่เขาให้ช่วงลาไปเลย เราไม่ให้เวลาอย่างนั้น เพียงแต่คุณยกเลิกการสอนในชั่วโมงนั้น แล้วระยะเวลาที่จะไปทำก็ต้องมีการกำหนดตรงนี้ก็ทำได้ เราก็เอาคนไปสอนแทน อันนี้เป็นข้ออ้างอย่างหนึ่งเท่านั้นเองว่า **ไม่มีเวลา**”

(ผู้บริหาร /18 ก.พ. 2542)

การกำหนดระยะเวลาในการทำวิจัยให้แก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบต้องทำงานวิจัยให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา 10 เดือน เป็นการสร้างความกดดันและทำให้อาจารย์ที่ทำวิจัยเกิดความท้อแท้ เพราะไม่สามารถจะทำงานวิจัยให้สำเร็จได้ตามเวลาที่สถาบันกำหนด ข้อจำกัดในด้านของเวลาจึงนับเป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งที่ทำให้อาจารย์ไม่อยากทำวิจัย เช่น ในกรณีของอาจารย์ที่เข้าร่วมทำวิจัยในโครงการอบรมแบบเข้ม ที่ทางสถาบันกำหนดระยะเวลาในการทำวิจัย 6 เดือน

“เรากำหนดเวลาให้ 6 เดือน ซึ่งมันเป็นไปไม่ได้ มันไม่ใช่การวิจัยเชิงสำรวจทางธุรกิจที่ไปถามเขาว่าเขาใช้สบู่อะไร แล้วก็เอามาทศาคความถี่ ร้อยละแค่นั้น อย่างนั้นมันก็เสร็จอยู่แล้ว แต่ที่มันเป็นการวิจัยเชิงทดลอง เราไม่ได้เหมือนกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่หยุดทุกอย่างแล้วไปนั่งทำงานวิจัยอย่างเดียว ทางสถาบันต้องทำเป็นนโยบาย ถ้าอยากให้อาจารย์ทำวิจัยจริง ๆ ผู้บริหารจะต้องทำวิจัยเป็นจะต้องลงมากทำดูจริง ๆ จะได้ว่าปัญหามันคืออะไร ไม่ใช่มาสำรวจว่าปัญหามันเกิดจากอะไร มันไม่ได้ประโยชน์หรอก เพราะเขาไม่ได้ลงมากทำเขาก็ไม่รู้ปัญหา”

(อาจารย์ / 4 ก.พ. 2542)

จะเห็นได้ว่า ถ้าผู้บริหารไม่ได้ลงไปปฏิบัติจริงจะมองไม่เห็นปัญหาที่แท้จริง ปัญหาบางอย่างก็ถูกมองข้ามไป และไม่ได้รับการแก้ไข จากการศึกษาแนวคิดของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารคิดว่าการทำงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันนั้นเป็นเพราะขาดความรู้ความสามารถพื้นฐานทางด้านการศึกษา เพราะฉะนั้นลักษณะการส่งเสริมส่วนใหญ่จึงมักจะเป็นไปในรูปแบบของการอบรมให้ความรู้ทางด้านการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะงานวิจัยที่เน้น คือการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้ได้ข้อมูลปัจจุบันที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ไม่นับงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีหรือสถิติขั้นสูง ส่งเสริมทั้งการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการทำเป็นธุรกิจ ดังจะเห็นได้จากมาตรการด้านการวิจัยในแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2540 - 2555) ของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ที่กำหนดให้มีระบบการจัดการและดำเนินงานตามระบบธุรกิจ เพื่อให้มีโอกาสรสร้างงานและขยายขอบข่ายของงานวิจัยได้กว้างขวางขึ้น

“อย่างหนึ่งที่เขายังไม่มองก็คือ ในส่วนของผลงานวิจัยนั้นมันขายได้ มันเป็นการขายสติปัญญาของสถาบันอุดมศึกษาอย่างหนึ่ง แต่เราไม่ค่อยยอมขายตรงนี้กัน การรับจ้างทำงานวิจัยนี้เป็นการขายสติปัญญาอย่างหนึ่ง ที่ทำให้เกิดงานขึ้นมาได้ รวมทั้งได้เงินเข้ามาพัฒนา สวนดุสิตโพลก็เป็นส่วนหนึ่งที่เข้าไปทำแล้วเอาเงินมาสนับสนุนสามารถเลี้ยงตัวเองได้ มันก็ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารว่าเขาจะช่วยให้ได้ยังไง มีแนวทางใดบ้างที่จะสนับสนุนเขา”

(ผู้บริหาร / 18 ก.พ. 2542)

ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถาบัน (หน้า 68) นั้น หน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมทางด้านการศึกษาภายในสถาบันและทำการวิจัยเพื่อสนองตอบความต้องการของสถาบันนั้นคือ “สำนักวิจัย” แต่ในทางปฏิบัติแล้วยังมีอีกหน่วยงานหนึ่งที่ทำงานวิจัยสนองตอบความต้องการของสถาบัน โดยเฉพาะในลักษณะของงานวิจัยเชิงสำรวจ และเป็นหน่วยงานสำคัญที่สร้างชื่อเสียงทางด้านการศึกษาให้แก่สถาบัน คือ “สวนดุสิตโพล” ทั้งสองหน่วยงานนี้จะดำเนินงานโดยเป็นอิสระจากกัน สำนักวิจัยนั้นจะทำงานวิจัยตามนโยบายของสภาสถาบันราชภัฏ และงานวิจัยของสถาบันที่ต้องใช้เวลานาน แต่ถ้าเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจที่ต้องการข้อมูลเร่งด่วนเพื่อใช้ประกอบการวางแผนงานต่าง ๆ ของสถาบัน ผู้บริหารก็จะมอบหมายให้สวนดุสิตโพลทำ

“งานวิจัยที่สถาบันได้นำมาใช้มากที่สุดจะเป็นของสวนดุสิตโพลครับ เพราะในกรณีเร่งด่วนที่เราต้องการข้อมูลอย่างรวดเร็ว เราก็จะใช้ทางสวนดุสิตโพลทำ ส่วนทางด้านสำนักวิจัยก็จะเป็นงานของสถาบัน อย่างเช่น ความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อบัณฑิตสาขาต่าง ๆ หรือว่าความต้องการในการที่จะพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตแต่ละโปรแกรมของเขา แล้วก็มีระยะเวลาที่ยาว”

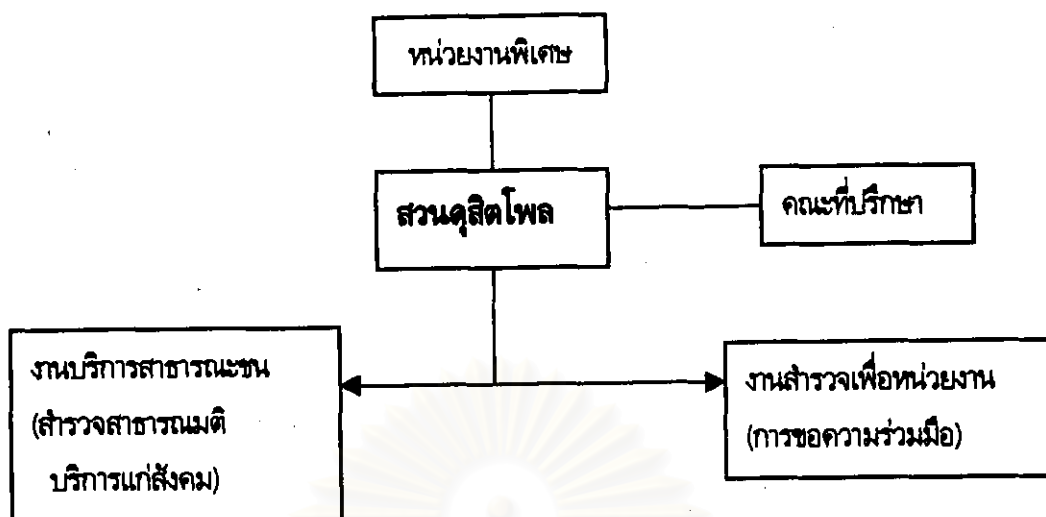
(ผู้บริหาร / 18 ก.พ. 2542)

เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการดำเนินงานทางด้านการวิจัยในภาพรวมของสถาบันได้ชัดเจนขึ้น จึงขอเสนอรายละเอียดการดำเนินงานของสวนดุสิตโพล และสำนักวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. การดำเนินงานของสวนดุสิตโพล

“สวนดุสิตโพล” เป็นหน่วยงานอิสระที่จัดตั้งขึ้นมาภายใต้สถาบัน (ตั้งแผนภูมิที่ 5) เพื่อเป็นสถานที่ฝึกงานภาคสนามของนักศึกษาโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ใช้เป็นสิ่งที่สร้างเสริมทักษะและประสบการณ์ โดยการได้ลงมือปฏิบัติจริง ทั้งการจัดทำ รวบรวม การจัดระบบและวิเคราะห์จากข้อมูลดิบ จนถึงขั้นตอนการปรุงแต่งและเผยแพร่ออกมาในรูปของ “สารนิเทศ” โดยได้ริเริ่มแสดงผลงานครั้งแรกตั้งแต่ ปี 2536 มีผลงานมากกว่า 300 เรื่องตลอดระยะเวลา 7 ปีที่ผ่านมา ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม

แผนภูมิที่ 6 สวนดุสิตโพล : การบริหารงาน (ภาพย่อเฉพาะสวนดุสิตโพล)

ทีมงานของสวนดุสิตโพลประกอบไปด้วยคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินงานดังนี้

คณะกรรมการอำนวยการ

▪ อธิการบดี	ประธานกรรมการ
▪ รองอธิการบดี (ทุกฝ่าย)	กรรมการ
▪ ผู้อำนวยการสำนักอธิการบดี	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการที่ปรึกษา

▪ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	ประธานที่ปรึกษา
▪ หัวหน้าสำนักวิจัย	ที่ปรึกษา
▪ หัวหน้าฝ่ายการเงิน	ที่ปรึกษา
▪ หัวหน้าฝ่ายผลิตเอกสาร	ที่ปรึกษา
▪ หัวหน้าฝ่ายต่างประเทศ	ที่ปรึกษา

คณะกรรมการปฏิบัติงาน

▪ ผู้จัดการ "สวนดุสิตโพล"	ประธานปฏิบัติงาน
▪ นักสารนิเทศ / นักวิจัย	กรรมการ
▪ เจ้าหน้าที่งานสารนิเทศ	กรรมการ
▪ นักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	คณะทำงาน
▪ นักสารนิเทศ	กรรมการและเลขานุการ

คณะทำงาน

- นักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ทุกชั้นปี

การทำโพลได้พัฒนาจากจุดเล็ก ๆ ที่ทำเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ และจากการเผยแพร่ผลของโพลที่มีความแม่นยำ ประกอบกับการเลือกประเด็นหัวข้อที่กำลังเป็น "ประเด็นที่กำลังถกเถียงกัน" (Hot Issue) อยู่ในความสนใจของประชาชน จึงทำให้สวนดุสิตโพลเริ่มมีชื่อเสียง และได้พัฒนาการทำงานในรูปของบริษัทรับจ้างทำโพลที่มีรายได้เลี้ยงตัวเองได้ สวนดุสิตโพลจะสำรวจความคิดเห็นของประชาชนประมาณเดือนละ 4 - 5 เรื่อง แต่ถ้ามีเหตุการณ์ที่เป็นกระแส ก็จะเพิ่มจำนวนครั้งของการสำรวจให้มากขึ้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาสวนดุสิตโพลตั้งแต่เริ่มแรกคือ อาจารย์สุชสันต์ (นามสมมติ) อายุ 50 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต และเป็นอาจารย์ผู้สอนประจำโปรแกรมบริหารบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ อาจารย์สุชสันต์สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางด้านภูมิศาสตร์ ปริญญาโทด้านบรรณารักษศาสตร์ และประกาศนียบัตรบัณฑิตทางด้านสารนิเทศ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์สุชสันต์เป็นผู้ริเริ่มบุกเบิกทำสวนดุสิตโพลร่วมกับนักศึกษามาตั้งแต่แรกจนปัจจุบันสวนดุสิตโพลเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป

ลักษณะของโพลที่สวนดุสิตทำ มี 3 ลักษณะ คือ

1. "โพลสำหรับหน่วยงานของสถาบัน" โพลลักษณะนี้ทำเมื่อสถาบันต้องการข้อมูลหรือความคิดเห็นต่าง ๆ ของอาจารย์ นักศึกษา หรือผู้ปกครอง เพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาของสถาบัน หรือแผนการรับนักศึกษา หรือแผนการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน เช่น ความคิดเห็นของนักศึกษาต่ออาจารย์พิเศษ ความต้องการเรียนของนักศึกษาและบุคคลทั่วไป หรือในเรื่องของความต้องการของตลาดแรงงาน เนื่องจากลักษณะการทำโพลจะเกี่ยวกับเรื่อง "จึงหระเวลา" คือ มีความรวดเร็วในการดำเนินการและการเสนอผล ดังนั้นเมื่อสถาบันต้องการข้อมูลเร่งด่วน เพื่อประกอบการวางแผนก็จะมอบหมายให้สวนดุสิตโพลเป็นฝ่ายดำเนินการ
2. "โพลเพื่อสาธารณชน" คือ โพลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่เป็น "ประเด็นที่กำลังถกเถียงกัน" (Hot Issue) อยู่ในความสนใจของประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มีทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การศึกษา เช่น เมื่อมีข่าวอุบัติเหตุในห้างสรรพสินค้า และหนังสือพิมพ์ประกาศรายชื่อห้างสรรพสินค้าที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ สวนดุสิตโพลก็จะทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับอันตรายในห้างสรรพสินค้า ในช่วงที่มีการเลือกตั้งก็จะทำโพลทำนายผลการเลือกตั้ง เป็นต้น
3. "โพลที่หน่วยงาน / บริษัทจ้างทำ" คือ โพลที่มีผู้จ้างให้ทำซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาคราชการและเอกชน เช่น กองทัพบก กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมเจ้าท่า กรมอนามัย กระทรวงคมนาคม บริษัทไบนารีไฮดรอนิกส์ บริษัทสิทธิผลมอเตอรืจำกัด ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ฯลฯ โพลลักษณะที่รับจ้างทำนี้จะมีเรื่องการเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นการทำโพลลักษณะนี้จึงต้องทำในรูปของคณะกรรมการดำเนินการ มีอาจารย์ทรงักการการเงินของสถาบันเป็นผู้ดูแลเรื่อง รายรับ รายจ่าย ฯลฯ การรับเงินจากหน่วยงานต่าง ๆ จะมีข้อกำหนด มีสัญญาให้ผู้รับเงินเป็นหน่วยงาน หรือสถาบัน

จุดมุ่งหมายการทำโพล

การทำโพลมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ดังนี้

1. เพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ให้แก่นักศึกษา
2. เพื่อสร้างสร้งงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) อันเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่จะบริการทางวิชาการแก่สังคม
3. เพื่อสร้าง "ฐานข้อมูล" (Database) ที่จะช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้ก้าวเข้าสู่ยุคสารสนเทศ (Information Age) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โพลที่จะต้องเป็นประโยชน์แก่คนส่วนรวม ถ้ามีบุคคลมาจ้างให้ทำเพื่อเป็นประโยชน์ส่วนบุคคล ทางสวนดุสิตโพลจะไม่รับทำ

"ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับสาธารณชนเราจะไม่รับทำทำ คือจะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับสาธารณชน ให้เกี่ยวบางส่วน ส่วนมากจะเป็นขององค์กรสาธารณชน ถ้าเป็นคนมาจ้างทำวิจัยเฉพาะบุคคล หรือทำ thesis ยังงั้น เราจะไม่รับทำ"

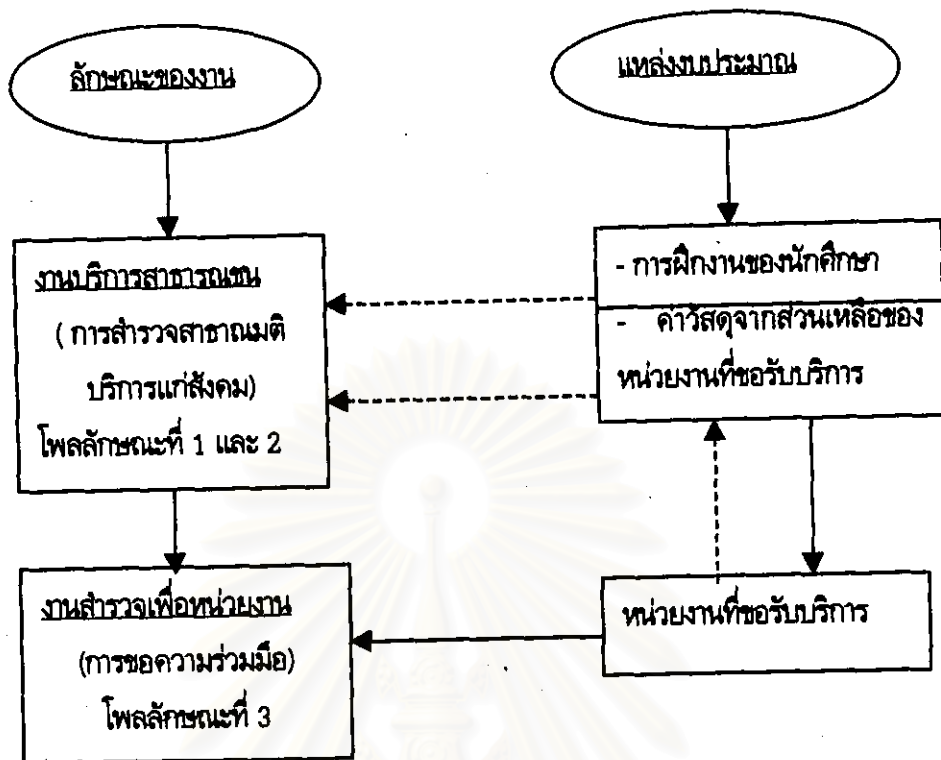
(อาจารย์ / 24 ก.พ. 2542)

งบประมาณในการทำโพล

การทำโพลส่วนใหญ่เสียเฉพาะค่ากระดาษ ส่วนเครื่องมือต่าง ๆ ใช้ของสถาบัน และเป็นชั่วโมงฝึกงานของนักศึกษาจึงไม่มีเบียดเบียน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการจะได้มาจากเงินค่าบำรุงการศึกษา (โพลลักษณะที่ 1 และ 2) ส่วนโพลลักษณะที่ 3 งบในการดำเนินการได้รับมาจากหน่วยงานที่มาจ้างให้ทำ เช่น กองทัพบกให้สวนดุสิตทำโพลสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อกองทัพบกปีละครั้ง โดยให้งบประมาณจำนวนหนึ่ง ถ้าเหลือก็นำไปเป็นค่าใช้จ่ายทำโพลเรื่องอื่นได้ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 7

ถ้าในส่วนของแบบที่ 1 และ 2 นี้จะไม่ได้ใช้งบอะไรเลย เพราะว่าในส่วนของนักศึกษาเนี่ยเราก็ถือว่าการทำโพลนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เพราะฉะนั้นไม่ได้ใช้งบประมาณอะไรเลย เพราะพวกกระดาษ คอมพิวเตอร์ทางสถาบันก็มีให้แล้ว ก็ถือว่าเป็นเรื่องของการปฏิบัติการเรียนการสอน ในส่วนที่ 3 ที่เขามาจ้างเราทำ เขาก็จะมึงงบประมาณมาให้

(A1 / 24 มี.ค. 2542)

แผนภูมิที่ 7 แสดงลักษณะของโพลและแหล่งงบประมาณ

โพลลักษณะที่ 3 นี้จะเป็นลักษณะของการรับจ้างทำ สถาบันจะให้อิสระแก่สวนดุสิตโพลในการรับงาน เพราะผลงานที่ออกมาสร้างชื่อเสียงให้สถาบัน เมื่อเป็นการรับจ้างทำก็มีเรื่องการเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจารย์และนักศึกษาก็มีรายได้จากการทำโพล เช่น ในกรณีของธนาคารกรุงเทพให้สวนดุสิตโพลทำการสำรวจการให้บริการของพนักงานธนาคารกรุงเทพ เดือนละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 1 ปี นักศึกษามีรายได้ทั้งหมดจากการทำโพลทั้งปีคนละประมาณ 1,000 บาท แต่โดยส่วนใหญ่แล้วในการทำโพล นักศึกษาจะได้เฉพาะค่าเดินทางในการเก็บข้อมูลเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นการฝึกงาน สวนดุสิตโพลจะจัดสรรเงินจากการรับจ้างทำโพลเข้าฝ่ายการเงินของสถาบัน เพื่อใช้ในการจัดสวัสดิการแก่อาจารย์และนักศึกษายกในสถาบัน 20% ในกรณีที่สวนดุสิตโพลเป็นเจ้าของโครงการแล้วมีหน่วยงานอื่นเป็นผู้ร่วมโครงการ และจะจัดสรรเงินเข้าสถาบัน 5% ในกรณีที่หน่วยงานอื่นเป็นเจ้าของโครงการ แล้วสวนดุสิตโพลเป็นผู้เข้าร่วมโครงการ และอีก 80% ของเงินที่ได้จะนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการทำโพล เงินที่เหลือจากการดำเนินงานจะเป็นค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการที่ร่วมทำโพลในโครงการนั้น ๆ การทำโพลแต่ละครั้งจะเชิญอาจารย์คนอื่น ๆ หรือ บุคคลภายนอกมาร่วมทำด้วยในกรณีที่ต้องการอาจารย์หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่ทำโพล

- โพลที่เขาจ้างเราทำบางทีเขาก็จะกำหนดงบประมาณมาให้เลย เราจะเรียกร้องไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็ต้องบริหารภายใต้งบประมาณที่เขาให้มา

“เราจะต้องพัฒนาตรงนี้ไม่ให้อยู่ในรูปของราชการ จะต้องเป็นในลักษณะของ
บริษัทที่สามารถดำเนินการแล้วก็เป็นที่เชื่อถือของสังคมได้”

(อาจารย์ / 24 ก.พ. 2542)

วันที่ 24 มีนาคม 2542 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ A1 ซึ่งเป็นคณะกรรมการร่วมในการทำโพลบางโครงการ
(โพลลักษณะที่ 3) ณ สำนักวิจัย

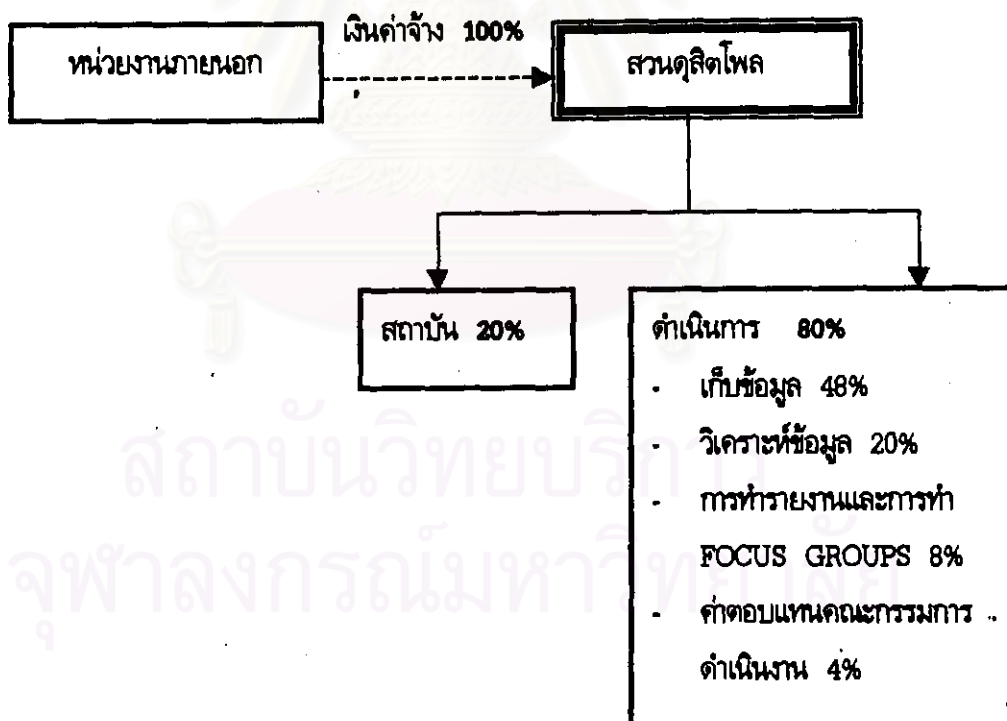
ผู้วิจัย : ในส่วนของงานวิจัยที่รับจ้างทำได้มีการแบ่งรายได้เข้าสถาบันอย่างไรบ้างคะ

A1 : เป็นที่ตกลงกันแล้วว่าถ้าเป็นไปได้จะต้องเก็บเงินส่วนหนึ่งที่เป็น
พวกอย่างนี้เข้าสถาบัน

ผู้วิจัย : มีการกำหนดไว้ไหมคะว่างานแต่ละครั้งจะต้องนำรายได้เข้าสถาบันเท่าไร

A1 : กำหนดไว้ค่ะ 20% แต่ถ้ามองว่ามีความจำเป็นก็น้อยกว่านี้ได้
แต่ถ้าโดยหลักการแล้วจะต้องเอาเข้าสถาบัน

การจัดสรรเงินงบประมาณของโพลลักษณะที่ 3 แสดงดังแผนภูมิที่ 8

แผนภูมิที่ 8 การจัดสรรเงินทุนจากหน่วยงานภายนอก (โพลลักษณะที่ 3)

ขั้นตอนการดำเนินงานของสวนดุสิตโพล

1. การกำหนดหัวข้อ ปัญหาหรือหัวข้อในการทำโพลมีที่มาจากหลายแหล่ง มีทั้งหัวข้อที่เป็นความต้องการของหน่วยงาน หรือผู้บริหาร ตลอดจนเรื่องในเทศกาล เช่น วันปีใหม่ วันเด็ก วันวาเลนไทน์ วันรักพระราชา วันไหว้พระจันทร์ ฯลฯ ลักษณะของการกำหนดปัญหาคำถามถึงความทันสมัย และอยู่ในความสนใจของประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง จะกำหนดชื่อหัวข้อสั้น ๆ กระชับ และสอดคล้องกัน ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย เช่น "ประชาชนคิดอย่างไรกับ **ธนาคาร** ในวันนี้" หรือ "ทำไมคนจึงทำความดีน้อยลง" เป็นต้น

2. การสร้างเครื่องมือ ในกรณีที่โพลลักษณะที่ 1 และ 2 อาจารย์สุขสันต์จะเป็นผู้สร้างเครื่องมือเอง เป็นแบบสำรวจที่มีข้อคำถามเพียง 2 - 3 ข้อ เพื่อบรรเทาภาระกลุ่มตัวอย่างให้น้อยที่สุด ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ลักษณะคำถามมักจะเป็นแบบกำหนดตัวเลือกและมีปลายเปิดในทุกตัวเลือก ในกรณีของโพลที่มีหน่วยงานภายนอกมาจ้างให้ทำ ถ้าเป็นงานที่ **ไม่เป็นทางการ** คือไม่ต้องการรายละเอียดอะไรมากนัก อาจารย์สุขสันต์จะดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสวนดุสิตโพลและนักศึกษา แต่ถ้าหน่วยงานใดต้องการโพลที่ **เป็นทางการ** คือโพลที่ต้องการรายละเอียดมากเหมือนงานวิจัยเชิงสำรวจที่เป็นรูปเล่ม อาจารย์สุขสันต์ก็จะเชิญอาจารย์ที่มีความรู้ทางด้านการศึกษาวิจัยมาร่วมงานด้วย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยนักศึกษาโปรแกรมบริหารวารสารศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ กว่า 400 คน โดยมีขั้นตอนในการสำรวจ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจนำร่อง มีนักศึกษาเป็นแกนนำทำโพล 56 คน จะนำแบบสอบถามลง ไปเจาะกลุ่ม กระจายตามอาชีพ ตามเรื่องที่ได้รับมอบหมาย โดยสัมภาษณ์ในแนวลึก เพื่อนำมาประมวลผล และเป็นหลักในการวิจัย

ขั้นที่ 2 ใช้นักศึกษากว่า 400 คน สำรวจกระจายไปตามพื้นที่

ขั้นที่ 3 หลังจากได้ผลการสำรวจแล้วจะกลับไปถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในผลของการสำรวจก่อนการเผยแพร่ผลการสำรวจ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีทั้งการสัมภาษณ์โดยให้นักศึกษาไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ซึ่งจะพบปัญหาในการเก็บข้อมูล เช่น กลุ่มตัวอย่างไม่ยอมตอบ

“อย่างบางที่เราใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ อาจารย์เขาก็จะเอาสมุดหน้าเหลือง มาให้เรา 1 หน้า แล้วให้เราโทรไปตามทุกหมายเลขเลย หรือบางทีก็เป็นการสุ่มโทรไป แต่เราต้องจดเบอร์โทรศัพท์ที่เราโทรไปเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย เราโทรไป บางคนเขาก็ให้ความร่วมมือตอบมาดี แต่บางคนเขาก็ไม่ยอมตอบ”

(นักศึกษา / 23 มี.ค. 2542)

บางทีเขาก็โทรมาด่าก็มีครับ

(นักศึกษา / 23 มี.ค. 2542)

การเก็บข้อมูลมีทั้งภายในกรุงเทพและต่างจังหวัด ถ้าเป็นการเก็บข้อมูลในกรุงเทพอาจารย์สุขสันต์จะกำหนดพื้นที่ว่านักศึกษาต้องไปเก็บที่ไหนบ้าง แต่ถ้าเป็นการเก็บข้อมูลในต่างจังหวัดอาจารย์จะกำหนดเฉพาะชื่อจังหวัดให้ แล้วแต่นักศึกษาจะไปเก็บที่ไหนบ้าง ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ก็จะเก็บกับญาติพี่น้องของตัวเอง การเดินทางไปเก็บข้อมูลที่ต่างจังหวัดนักศึกษาจะสามารถเบิกค่าเดินทาง ค่าขนม ได้ตามที่จ่ายจริง คือต้องเขียนรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเดินทางประกอบการเบิกเงิน

“ถ้าเป็นในกรุงเทพอาจารย์เขาจะกำหนดค่าให้ไปเก็บที่ไหนบ้าง ให้ไปจังหวัดไหนบ้าง แต่ไม่ได้กำหนดว่าจะต้องไปอำเภอไหน ก็แล้วแต่เรา ส่วนใหญ่เราก็จะถามญาติพี่น้องเรา หรือไปตามโรงพยาบาลก็จะได้อาชีพที่หลากหลาย”

(นักศึกษา / 23 มี.ค. 2542)

“เบิกค่ารถ ค่าเดินทางได้ค่ะ อาจารย์เขาจะให้เขียนรายละเอียดมาว่าเราเดินทางไปอย่างไรบ้าง เสียค่าใช้จ่ายเท่าไร ค่าข้าวค่าขนมก็เขียนได้ค่ะ แต่ค่าที่พักมักจะเบิกไม่ได้ เพราะส่วนใหญ่ก็จะพักบ้านตัวเองอยู่แล้ว คืออาจารย์เขาจะถามว่าใครอยากกลับบ้าน ใครอยากไปจังหวัดไหน เขาก็จะให้ไปเก็บจังหวัดนั้น”

(นักศึกษา / 22 มี.ค. 2542)

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูลมีหลายประเภทแล้วแต่เรื่องที่ทำโพล กลุ่มตัวอย่างที่ทำได้ยากในกรุงเทพคือกลุ่มเกษตรกร ส่วนกลุ่มที่เก็บข้อมูลได้ยากคือกลุ่มนักการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลได้ง่ายคือบุคคลทั่วไป

“โพลบางเรื่องก็เก็บยากครับ โดยเฉพาะโพลที่ทำกับพวกนักการเมืองจะยากมาก เพราะเราต้องไปตามนักการเมือง บางที่เราไปเฝ้าแล้วเขาก็ไม่เข้ามา สถานที่บางแห่งเขาก็ไม่ให้เราเข้าไป เราก็กลับมาบอกอาจารย์ว่าเราทำไม่ได้ เขาไม่ให้ความร่วมมือ”

(นักศึกษา / 23 มี.ค. 2542)

“โพลที่เก็บง่ายก็จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลทั่วไปครับ เพราะเราถามใครก็ได้ แต่ที่หายากก็คือพวกเกษตรกร เพราะขนาดแถวบริเวณชลเราก็ยังหายากแล้ว พวกเกษตรกรกับพวกนักการเมืองจะเก็บยาก”

(นักศึกษา / 23 มี.ค. 2542)

ในขณะที่สวนดุสิตโพลเริ่มใช้วิธีการเก็บรวบรวมแบบ FOCUS GROUP เพราะเห็นว่าการสำรวจข้อมูลที่เป็นตัวเลขยังไม่สามารถแยกประเด็นลึก ๆ ได้ จึงได้เริ่มมีการเชิญประชาชนมาร่วมสนทนากลุ่มในเรื่องต่าง ๆ ในอนาคตสวนดุสิตโพลจะเน้นคุณภาพ โดยจะเน้นการทำ FOCUS GROUP

"เราจะมี FOCUS GROUP ลักษณะงานวิจัยในอนาคตเนี่ยมันไม่ใช่ลักษณะการเอาตัวเลขมาชนะคะตาดันกัน อย่างเช่นคนเห็นต่อกรณีหนึ่ง 70% เห็นต่ออีกกรณีหนึ่ง 30% เราจะไปบอกว่า 70% นี้คิดถูกไม่ได้ เราคงต้องมาดูกันทั้งสองฝ่ายว่าเหตุผลของ 30% นี้เพราะอะไร 70% เป็นเพราะอะไร แล้วในฐานะของนักวิจัยเนี่ย เราจะทำอย่างไรให้ดึงศักยภาพของทั้งสองฝ่ายมาให้ถึงจุดกึ่งกลางที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับได้ แต่ถ้าเมื่อไรที่นักวิจัยยังเห็นว่า 70% ต้องชนะ 30% อยู่ นักวิจัยจะเป็นคนที่สร้างความแตกแยกในสังคม"

(อาจารย์สุชนันต์ / 24 ก.พ. 2542)

"ช่วงหลัง ๆ เนี่ยอาจารย์เขาจะทำที่เขาเรียกว่า FOCUS GROUP ด้วยค่ะ คือเขาจะให้เราไปหาคนมา อย่างเช่น หาคนที่ชอบดู T.V. ดูพวกข่าวการเมือง เขาก็จะให้เราเชิญมา ส่วนมากก็เป็นญาติพี่น้องของพวกเขาเอง ก็เชิญมาที่หอประชุม พ่อเขาเล่าว่าตอนแรกก็มีการเลี้ยงอาหาร แล้วเปิดข่าว T.V. ให้ดู เสร็จแล้วก็มาพูดคุยถามความคิดเห็นกัน อันนี้อาจารย์เขาจะทำเอง"

(นักศึกษา / 23 มี.ค. 2542)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล สวนดุสิตโพลมีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้นักศึกษาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประมาณ 20 เครื่อง ในช่วงแรกอาจารย์และนักศึกษาก็วิเคราะห์ข้อมูลเอง โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานที่สามารถวิเคราะห์ได้ด้วยมือ หรือการเขียนโปรแกรมวิเคราะห์ง่าย ๆ ต่อมาเมื่อสวนดุสิตโพลเริ่มมีการรับจ้างทำโพลให้หน่วยงานต่าง ๆ จึงมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสวนดุสิตโพลนั้นเชื่อถือได้แค่ไหน มีความเอนเอียงเข้าข้างใครหรือไม่ ดังนั้นในขณะนี้เมื่อมีหน่วยงานต่าง ๆ มาจ้างให้ทำโพล สวนดุสิตโพลจึงให้บริษัทที่รับจ้างวิเคราะห์ข้อมูลเป็นผู้วิเคราะห์ แต่ในส่วนของโพลของนักศึกษาก็ยังคงฝึกให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง

"บางหน่วยงานที่เขาต้องการแค่ค่าร้อยละ เราก็ให้นักศึกษาของเราวิเคราะห์เอง แล้วพอมาดอนหลังถ้าเป็นการวิเคราะห์อย่างค่อนข้างจะเป็นทางการ อย่างเช่นของสาธารณสุขหรือของบางหน่วยงานก็จะให้บริษัทวิเคราะห์ข้อมูลให้ คือบริษัท Process Line นะ เป็นบริษัทรับจ้างวิเคราะห์ข้อมูล"

(A1 / 24 มี.ค. 2542)

5. การสรุปและการรายงานผลการทำโพล ขึ้นอยู่กับผู้ที่ต้องการนำผลไปใช้ว่าต้องการมากน้อยเพียงไร เป็นรายงานเต็มรูปหรืออย่างย่อ เป็นตารางหรือความเรียง หรือตารางประกอบความเรียง และคำนึงถึงผู้อ่านหรือผู้ที่จะใช้ผลการทำโพล

“บางหน่วยงานที่เขามาจ้างเราทำ เขาก็ต้องการแค่ตารางสรุปข้อมูลไม่กี่แผ่น แต่บางหน่วยงานเขาก็ต้องการเป็นรูปเล่มเหมือนงานวิจัยทั่ว ๆ ไปก็มี ก็แล้วแต่ว่าเขาต้องการแบบไหน”

(A1 / 24 มี.ค. 2542)

6. การเผยแพร่ผลของโพล กรณีของโพลลักษณะที่ 1 และ 2 นั้น สถาบันจะทำการเผยแพร่ทางสื่อมวลชนทุกประเภท ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ โดยสวนดุสิตโพลจะส่งข้อมูลจากการทำโพลไปยังสื่อมวลชนต่าง ๆ โดยไม่มีการซื้อขายข้อมูล แต่ถ้าเป็นโพลประเภทที่ 3 จะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มาจ้างทำว่าจะต้องการเผยแพร่ข้อมูลหรือไม่ อย่างไร

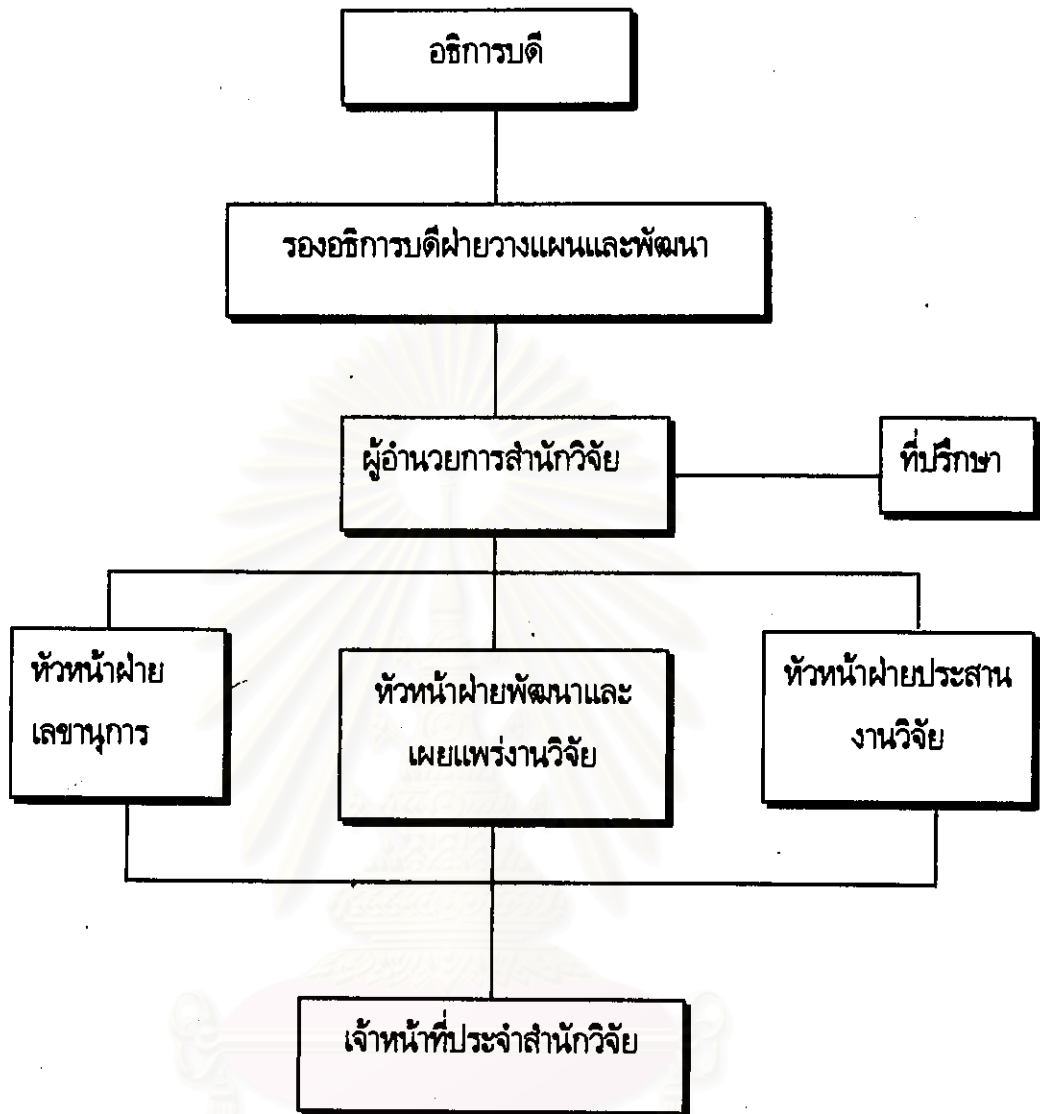
“ที่หน่วยงานเขาจ้างเราทำเราก็ยกให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานนั้นเลย เราจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง ยกเว้นว่าเขาบอกก่อนอนุญาตให้เราแถลงข่าว หรือเสนอผลของโพลได้”

(A1 / 24 มี.ค. 2542)

จากการศึกษาลักษณะการดำเนินงานของสวนดุสิตโพลและแนวคิดของผู้บริหาร จะเห็นได้ว่าเป็นการดำเนินงานในลักษณะของ “ผู้เชี่ยวชาญ” โดยเริ่มต้นจากการทำโพลเพื่อเป็นการฝึกงานของนักศึกษา และได้พัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องจนมีความเชี่ยวชาญในการทำโพล สามารถรับจ้างทำโพลให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการเชิญอาจารย์ในสถาบันหรือนักศึกษานอกที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องที่ทำโพลเข้าร่วมในแต่ละโครงการ ปัจจุบันการทำโพลของสวนดุสิตโพลได้ดำเนินการเป็นธุรกิจตามแนวคิดของผู้บริหารสถาบัน สามารถทำรายได้ให้แก่สถาบัน ตั้งแต่เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2535 จนถึง ปี พ.ศ. 2542 สวนดุสิตโพลทำโพลประมาณ 300 เรื่อง มีทั้งโพลที่ไม่มีรายได้ คือโพลที่ทำเพื่อเป็นการฝึกงานของนักศึกษา และบริการวิชาการให้แก่ชุมชน โพลที่มีรายได้ คือโพลที่มีหน่วยงานต่าง ๆ จ้างให้ทำ

2. การดำเนินงานของสำนักวิจัย

“สำนักวิจัย” สังกัดอยู่กับฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวิจัยของสถาบัน หรือร่วมกับส่วนราชการอื่น ๆ ทำการเผยแพร่ผลงานการวิจัย บริการให้คำปรึกษาหรือเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ฝ่ายวิจัยและพัฒนาของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ได้ตั้งสำนักวิจัยขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2531 ซึ่งทางสถาบันได้แต่งตั้งคณาจารย์คณะหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการคณาจารย์คณะหนึ่งจะมีวาระการทำงาน 4 ปี โดยมีโครงสร้างการบริหารงาน ดังแผนภูมิที่ 9

แผนภูมิที่ 9 การบริหารงานของสำนักวิจัยสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

บุคลากรภายในสำนักวิจัยมีจำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักวิจัย ที่ปรึกษานักวิจัย หัวหน้าฝ่ายเลขานุการ หัวหน้าฝ่ายประสานงานวิจัย หัวหน้าฝ่ายพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัย และเจ้าหน้าที่ประจำสำนักวิจัย การแบ่งหน่วยงานและหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละฝ่ายของสำนักวิจัยมีดังนี้

1. ฝ่ายเลขานุการมีอาจารย์รับผิดชอบ 1 คน มีหน้าที่ รับ - ส่ง และจัดเก็บหนังสือเข้า - ออก ดำเนินการจัดซื้อ - จ้างตามโครงการของหน่วยงาน ควบคุมดูแลจัดทาสตูด คุรุภัณฑ์ จัดเก็บและรักษาทรัพย์สินของหน่วยงาน ประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคลากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง บริการจัดทาสตูดคุรุภัณฑ์แก่บุคลากรในหน่วยงาน

2. ฝ่ายประสานงานวิจัยมีอาจารย์รับผิดชอบ 1 คน มีหน้าที่ประสานแผนการวิจัยกับหน่วยงานหรือบุคลากรภายใน - ภายนอกสถาบัน จัดหาทุนอุดหนุนการวิจัยจากภายใน - ภายนอกสถาบัน เผยแพร่และประชาสัมพันธ์แหล่งทุนอุดหนุนการวิจัย ติดต่อประสานงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องเรื่องการให้ทุน

3. ฝ่ายพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัยมีอาจารย์รับผิดชอบ 1 คน มีหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของสถาบัน ให้ความร่วมมือด้านข้อมูล หรือการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่บุคลากรหรือหน่วยงานที่ร้องขอ ประชาสัมพันธ์งานวิจัยของบุคลากรหรือหน่วยงานให้แพร่หลาย เสนอแนะสารสนเทศทางการวิจัย จัดอบรม ฝึกปฏิบัติการทางการวิจัย เผยแพร่ความรู้ทางการวิจัย สนับสนุนให้บุคลากรหรือหน่วยงานในสถาบันดำเนินการวิจัย ให้คำแนะนำด้านการวิจัยแก่ผู้ร้องขอ ร่วมวางแผนและดำเนินการวิจัยของสถาบัน

งบประมาณของสำนักวิจัยได้มาจาก 3 แหล่ง คือ งบจากหน่วยงานภายนอกที่มกจ้างให้ทำงานวิจัย งบบำรุงการศึกษา และงบประมาณแผ่นดิน สำนักงานวิจัยจัดสรรงบบำรุงการศึกษาออกเป็นงบบริหารงานวิจัย คือ ส่วนที่ใช้ในการดำเนินงานของสำนักวิจัยเช่น การทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จัดอบรม ให้ความรู้ต่าง ๆ จัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ของสำนักวิจัย และอีกส่วนหนึ่งเป็นงบสำหรับดำเนินการวิจัย ทางสำนักวิจัยจะพิจารณาจัดสรรเป็นทุนการวิจัยของอาจารย์ในสถาบันที่เสนอขอรับทุน รวมทั้งทุนสำหรับการทำวิจัยของสำนักวิจัยเองด้วย ในปี พ.ศ. 2541 สถาบันได้เพิ่มเงินงบประมาณในส่วนของการดำเนินการวิจัยจำนวน 330,000 บาท เพื่อเป็นทุนสนับสนุนให้อาจารย์นักวิจัยรุ่นใหม่ ที่เข้าร่วมโครงการอบรมแบบเข้ม จำนวน 33 ทุน ทุนละ 10,000 บาท เพื่อใช้ในการดำเนินการวิจัยหลังการอบรม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนเงินของสำนักวิจัยที่ได้รับจากงบบำรุงการศึกษา

ปีการศึกษา	บริหารงานวิจัย	ดำเนินการวิจัย		รวม
		จำนวนเงิน	จำนวนทุน	
2538	235,888	164,112	7	400,000
2539	236,100	173,900	6	500,000
2540	282,000	218,000	6	500,000
2541	322,800	430,000	8	1,082,800
		330,000 (อบรมแบบเข้ม)	33	

ในส่วนของงบประมาณแผ่นดินจะจัดสรรเงินงบประมาณออกเป็น 3 ส่วน คือ 1.) งานบริการวิชาการแก่สังคม เป็นงบประมาณส่วนที่สภาสถาบันราชภัฏกำหนดให้สำนักวิจัยใช้ดำเนินงานตามโครงการของสภาสถาบันราชภัฏ เช่น ปี พ.ศ. 2539 กำหนดให้สำนักวิจัยเป็นศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

(ตปอ.) หรือดำเนินงานวิจัยตามที่สภาสถาบันราชภัฏกำหนดให้ทำ 2.) งานวางแผนพัฒนาและประเมินการวิจัย เป็นงบประมาณที่สำนักวิจัยเสนอขอเพื่อใช้ในการดำเนินงานในการพัฒนาการวิจัยของสถาบัน เช่น จัดซื้อวัสดุ ค่าใช้สอย การรวบรวมบทความของงานวิจัยของอาจารย์ภายในสถาบัน การทำจดหมายข่าว ฯลฯ 3.) การดำเนินการวิจัย งบประมาณส่วนนี้สภาสถาบันราชภัฏได้อนุมัติให้เป็นทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์ในสถาบันตามที่ได้เสนอโครงการขอทุนสนับสนุนไปยังงบประมาณแผ่นดิน

ตารางที่ 9 จำนวนเงินของสำนักวิจัยที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน

ปีการศึกษา	งานบริการวิชาการแก่สังคม		งานวางแผนพัฒนา และประเมินการวิจัย	การดำเนินการวิจัย		รวม
	จำนวนเงิน	จำนวนทุน		จำนวนเงิน	จำนวนทุน	
2538	-	-	-	-	-	-
2539	43,300 (ตปอ.)	2	47,400	-	-	90,700
2540	-	-	20,000	570,000	2	590,000
2541	24,000	1	25,000	280,600	2	329,600

จากตารางที่ 8 และ 9 จะเห็นว่าเงินงบประมาณที่สำนักวิจัยได้มาจากการจัดสรรในแต่ละปีนั้น ส่วนหนึ่งจะเป็นทุนอุดหนุนการวิจัยให้แก่อาจารย์ในสถาบัน ตามที่สำนักวิจัยได้ประกาศสัมพันธิ์ให้อาจารย์ในสถาบันส่งโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุน และอีกส่วนหนึ่งเป็นเงินที่สำนักวิจัยขอเพื่องานวิจัยของสำนักวิจัยเอง เพื่อทำวิจัยตามนโยบายของสถาบัน รวมทั้งการให้บริการสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ภายในสถาบัน เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ทางด้านกรวิจัยแก่อาจารย์ภายในสถาบัน การทำจดหมายข่าวเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านกรวิจัย เติรมวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SPSS for Windows Version 8 ซึ่งเป็น version ลิขสิทธิ์ เอกสารงานวิจัยของอาจารย์ทั้งในและนอกสถาบันที่อาจารย์ในสถาบันสามารถหยิบยืมไปอ่านได้ ตลอดจนบุคลากรที่ให้คำปรึกษาทางกรวิจัยและสถิติ อาจารย์ที่มาขอคำปรึกษาทางด้านกรวิจัยมักจะเป็นอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อและกำลังอยู่ในช่วงการทักวิทยานิพนธ์ และมีบางคนที่กำลังจะทำวิจัยเพื่อจะขอผลงานทางวิชาการ อาจารย์ที่เข้ามาปรึกษาในสำนักวิจัยมักจะมีรู้จักคุ้นเคยกับบุคลากรในสำนักวิจัยเป็นการส่วนตัว

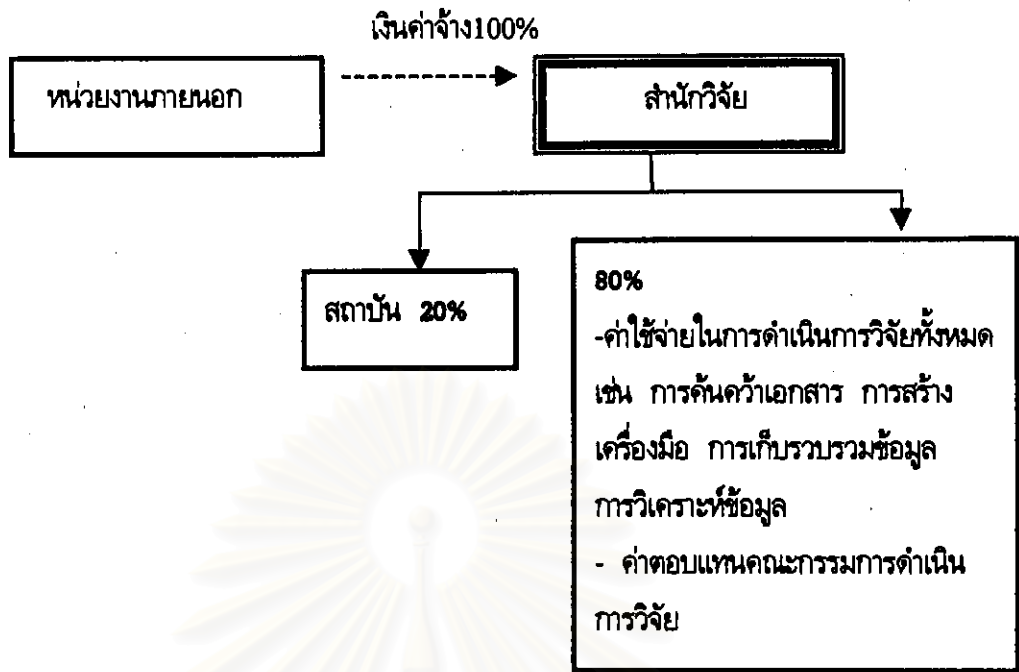
อาจารย์อ้อม (นามสมมติ) เป็นอาจารย์ที่กำลังศึกษาต่อจากอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเข้ามาปรึกษางานวิทยานิพนธ์กับผู้อำนวยการสำนักวิจัยเสมอ เล่าว่า

พี่มาถามเขาตลอดเลย เขาก็ช่วยเหลือดีมากเลย บางทีนะ พี่เองนมาให้เขาดู
พอ 2 ทุ่มเขายังนั่งดูให้พี่อยู่ที่นี้เลย พี่กลับไปถึงบ้านแล้ว เขาก็โทรไปว่าควรจะเป็น
เป็นอย่างนี้ ๆ นะ เขาดีมากเลย แต่บางทีเราก็งงใจเขาเหมือนกัน "

อาจารย์ที่ทำงานวิจัยส่วนใหญ่จะใช้บริการของสำนักวิจัยเฉพาะเรื่องทุน ส่วนการขอคำปรึกษา
อาจารย์ส่วนใหญ่จะเลือกไปปรึกษาอาจารย์คนอื่น ๆ ที่ตนเองมีความสนิทสนมมากกว่า ส่วนหนึ่งจะเป็นเพราะ
อาจารย์ที่ประจำอยู่สำนักวิจัยมีภาระงานอื่น ๆ มาก ผู้อำนวยการสำนักวิจัยจะอยู่ในสำนักมากกว่าสมาชิกคน
อื่น ๆ แต่ก็มักจะมียานตลอดทำให้อาจารย์ไม่กล้าเข้ามาขอคำปรึกษาด้วยความรู้สึกเกรงใจ ส่วนในด้านของ
การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้วิธีการจ้างอาจารย์ที่มีความสามารถวิเคราะห์ให้ แม้แต่งานวิจัยของสำนักวิจัยเองใน
ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลก็จะใช้วิธีจ้างนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาสถิติวิเคราะห์ข้อมูลให้ โดยให้เหตุผลว่า
เพื่อความสะดวก และไม่มีเวลาที่จะมาวิเคราะห์ด้วยตนเอง เพราะฉะนั้นถึงแม้ทางสถาบันจะมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก
ความสะดวก มีคอมพิวเตอร์ให้บริการอาจารย์จำนวนมาก แต่อาจารย์ที่มาใช้ประโยชน์นั้นยังมีจำนวนน้อย ใน
สำนักวิจัยเองมีเครื่องคอมพิวเตอร์ 3 เครื่อง บุคคลที่มาใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ประจำก็คือ เจ้าหน้าที่ประจำ
สำนักวิจัย ใช้ในการพิมพ์งานของสำนักวิจัย พิมพ์งานวิจัยและหนังสือราชการต่าง ๆ ส่วนอีก 2 เครื่อง
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยก็จะใช้ค้นคว้าข้อมูลในช่วงเย็น เวลาประมาณ 17.30-19.00 นาฬิกา

นอกจากงานในด้านการสนับสนุนการวิจัยแล้ว สำนักวิจัยยังทำงานวิจัยแบบเป็นทีมเพื่อตอบสนอง
ความต้องการของสถาบันและงานวิจัยที่เกิดจากความสนใจร่วมกันของสมาชิกในสำนักวิจัย หรืองานวิจัยที่มี
หน่วยงานภายนอกมาจ้างให้ทำ การทำวิจัยเป็นทีมของอาจารย์ในสำนักวิจัยนั้นนับเป็นส่วนหนึ่งของกรณีศึกษา
ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนั้นรายละเอียดเกี่ยวกับการทำวิจัยของสำนักวิจัยจะนำเสนอไว้ในบทที่ 5

เงินทุนที่ได้รับจากการรับทำงานให้หน่วยงานภายนอกนั้น สำนักวิจัยได้จัดสรรเงินเข้าสถาบัน 20%
ส่วนอีก 80% สำนักวิจัยได้ใช้เป็นค่าดำเนินการวิจัย เช่น การสร้างแบบสอบถาม การจ้างนักศึกษาเก็บ
ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนค่าจ้างพิมพ์ และทำรูปเล่มงานวิจัย เมื่อหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้ว
งบประมาณที่เหลือจะเป็นค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการที่ร่วมทำงานวิจัยที่ผ่านมาสักสำนักวิจัยได้รับทำงาน
วิจัยให้หน่วยงานภายนอกเพียง 1 ครั้ง คือ การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการรถยนต์รับจ้าง
(รถแท็กซี่มิเตอร์) โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสมาคมแท็กซี่มิเตอร์ 300,000 บาท การรับงานครั้งแรกนี้ทาง
สำนักวิจัยยังไม่ได้มีการจัดสรรเงินงบประมาณ 20% เข้าสถาบัน เนื่องจากผู้บริหารสถาบัน เห็นว่าเป็นการ
รับงานครั้งแรก คณะกรรมการดำเนินงานอาจจะประมาณการใช้จ่ายยังไม่ถูกต้องจึงอนุโลมให้ไม่ต้องจัดสรร
เงินรายได้เข้าสถาบัน แต่ก็ได้มีการกำหนดเป็นระเบียบการไว้ว่า ถ้ามีการรับทำงานวิจัยให้หน่วยงานภายนอก
จะต้องจัดสรรเงินงบประมาณเข้าสถาบัน 20% ดังแผนภูมิที่ 10

แผนภูมิที่ 10 การจัดสรรเงินงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก

หลังจากที่ได้มีการกำหนดระเบียบว่า การรับจ้างทำงานวิจัยให้หน่วยงานภายนอกจะต้องมีการแบ่งเงินรายได้เข้าสถาบัน 20% แล้ว หลังจากนั้นสำนักวิจัยก็ไม่ได้รับจ้างทำงานวิจัยให้หน่วยงานภายนอกอีก หน่วยงานที่รับจ้างทำวิจัยคือสวนดุสิตโพล

การจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับการวิจัยของสำนักวิจัย

ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการทำวิจัยของอาจารย์อย่างหนึ่งก็คือเรื่องของเงินทุน ทางสถาบันราชภัฏสวนดุสิตเองก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญข้อนี้ จึงได้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานทางด้านการศึกษา สถาบันมีความพร้อมในเรื่องของเงินทุนที่จะสนับสนุน เพราะแหล่งเงินทุนนั้นนอกจากจะมาจากเงินงบประมาณของสถาบันแล้ว ยังมีทุนวิจัยจากสภาสถาบันราชภัฏและเงินทุนจากองค์กรอื่นๆ ทุนกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ทุนสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ทุนคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ทุนจากสมาชิกรัฐสภาแห่งชาติ เป็นต้น ซึ่งทางสำนักวิจัยของสถาบันจะทำหน้าที่ประสานสัมพันธ์และประสานงานในการขอทุนต่าง ๆ ให้แก่อาจารย์ที่สนใจขอรับทุน

การที่ในแต่ละปีมีอาจารย์จำนวนน้อยที่เสนอขอทุนสนับสนุนการวิจัยนั้น ส่วนหนึ่งคืออาจารย์ยังมีการทำวิจัยน้อย และประกอบกับอาจารย์บางคนทำงานวิจัยโดยไม่ขอทุนของสถาบัน หรืออาจารย์บางคนก็ติดต่อขอรับทุนภายนอกด้วยตนเองโดยไม่ผ่านทางสถาบัน เนื่องจากอาจารย์มีความรู้สึกว่าการขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยจากทางสถาบันเป็นการผูกมัดในเรื่องของเวลา ที่ต้องทำให้เสร็จภายใน 1 ปี

“ไม่อยากขอ เพราะว่ามันมีอุปสรรคในเรื่องของเวลา เราไม่มีเวลาทำ แต่มันมีทุนผูกมัดไว้ มันต้องเสร็จภายใน 1 ปี มันไม่เสร็จถึงเราจะขอต่อได้ แต่มันก็ไม่ดี เราก็ไม่สามารถรับทุนอื่นได้อีกต่อไป มันก็เสียเครดิตเรา”

(อาจารย์คณะครุศาสตร์ / 22 ก.พ. 2542)

“ไม่อยากขอทุน เพราะว่าเรายังไม่มีเวลามากพอที่จะไปทรมตรงนั้น ในส่วนของสถาบันเองเราก็คงว่าระดับผู้บริหารจะรู้ว่าเรากำลังทำอะไรอยู่ เราแบ่งเวลาส่วนหนึ่งเพื่อที่จะไปทำวิจัย ถ้ามีอะไรที่มันขาดเหลือก็ยิ่งเข้าใจกันให้ถ้อยกันได้ แต่ถ้าเป็นที่อื่นเขาไม่รู้ เราก็ไม่อยากเสียเครดิต”

(อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ / 20 ม.ค. 2542)

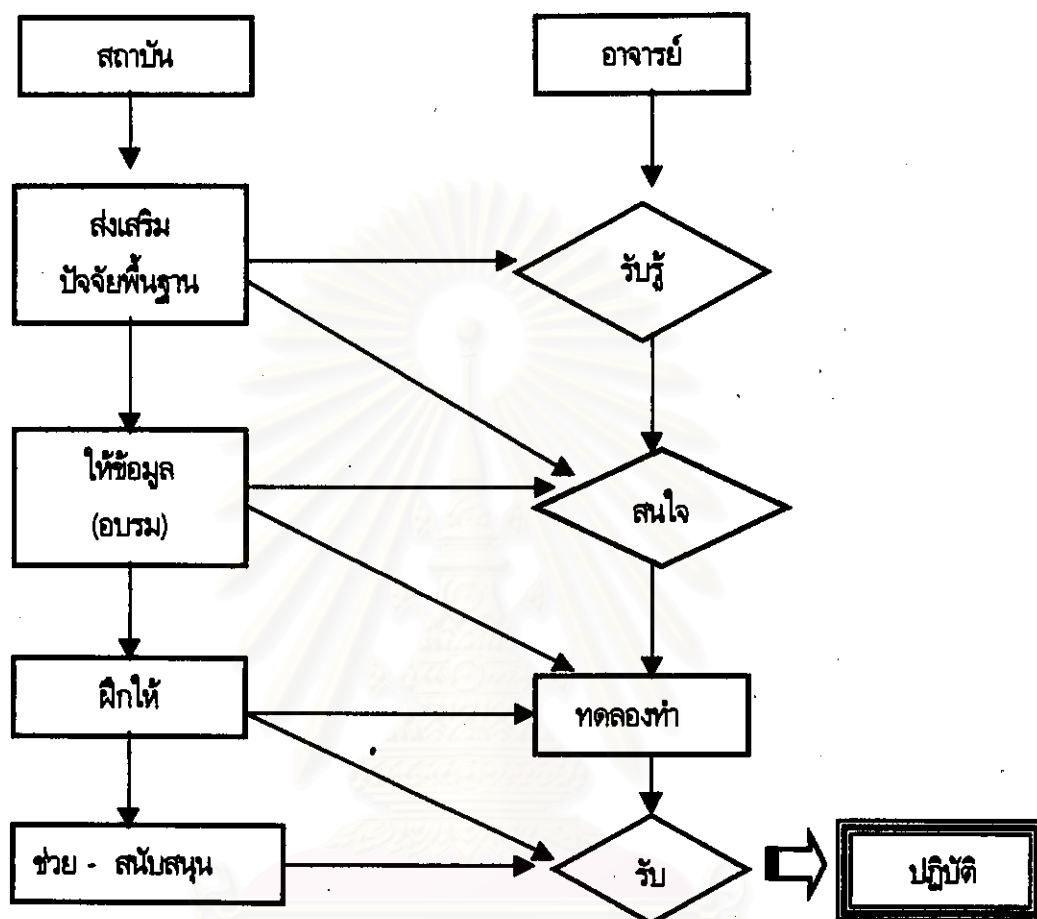
จะเห็นได้ว่าเงื่อนไขในการรับทุนของสถาบันที่กำหนดให้งานวิจัยเสร็จภายใน 1 ปี ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อาจารย์ในสถาบันไม่อยากขอทุน

กลยุทธ์ในการเสริมแรงสำหรับนักวิจัยใหม่

ในด้านการเสริมแรง หรือการสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยแก่อาจารย์ ทางสถาบันได้กำหนดให้การทำวิจัยเป็นภาระงาน อาจารย์คนไหนที่ทำงานวิจัยเดี่ยวสถาบันจะนับเป็นชั่วโมงการทำงาน 11 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานวิจัยที่ทำเป็นทีมจะนับเป็นชั่วโมงการทำงาน 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในด้านปัจจัยพื้นฐานก็จะเป็นในรูปแบบของการจัดอบรมให้ความรู้ทางด้านการวิจัย การให้ทุนสนับสนุน บริการให้ความร่วมมือ ประสานงานและอำนวยความสะดวกตามที่อาจารย์ร้องขอ ในส่วนของผู้บริหารจะเสริมแรงโดยการนำผลการวิจัยไปกล่าวถึงหรืออ้างถึงในโอกาสต่าง ๆ เช่น การประชุมคณาจารย์ในสถาบัน หรือการนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการวางแผนงานของสถาบัน

และ กลยุทธ์แนวใหม่ ที่ได้นำมาทดลองปฏิบัติ คือ การจัดทำโครงการอบรมแบบเข้ม โดยให้อาจารย์ในสถาบันเข้ารับการอบรมความรู้ทางด้านการศึกษาแบบเข้ม โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงระยะเวลา คือ ช่วงที่หนึ่งใช้เวลาอบรม 24 ชั่วโมง เป็นการอบรมความรู้พื้นฐานทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในช่วงนี้เป็นการอบรมแบบขยายกว้างไปยังอาจารย์ของสถาบันราชภัฏสวนดุสิตทั้งหมด สำหรับช่วงที่ 2 ใช้เวลา 48 ชั่วโมง เป็นการอบรมเจาะลึกกระบวนการวิจัย เพื่อให้อาจารย์สามารถดำเนินการวิจัยในช่วงต่อไปให้เสร็จสิ้น ซึ่งในการอบรมช่วงที่ 2 จะดำเนินการอบรมในกลุ่มอาจารย์เป้าหมาย จำนวน 33 คน แล้วให้อาจารย์กลุ่มเป้าหมาย ทั้ง 33 คน ปฏิบัติการวิจัยภาคสนาม คือ ให้อาจารย์ทั้ง 33 คน ลงมือทำงานวิจัยที่ตนเองสนใจ กำหนดเวลาในการทำ 6 เดือน และให้ทุนสนับสนุนคนละ 10,000 บาท มีการให้รายงานความก้าวหน้าตลอด วิธีการนี้ก็นับเป็นกลยุทธ์

หนึ่งของสถาบันในการเพิ่มผลิตผลทางการวิจัย และสร้างความมั่นใจให้อาจารย์ในสถาบันด้วยการปฏิบัติจริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ต่อไป จากภาพรวมในการส่งเสริมดังกล่าวสามารถแสดงดังแผนภูมิที่ 11

แผนภูมิที่ 11 แสดงกลยุทธ์ในการส่งเสริมการทำวิจัย

ขณะที่อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการกำลังอยู่ในช่วงดำเนินการวิจัย อาจารย์ส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้สึกที่สถาบันกำหนดระยะเวลา และให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยน้อย ทำให้อาจารย์ขาดแรงจูงใจและมีความกดดันในการทำวิจัย ทำให้อาจารย์บางคนอยากคืนเงินทุนวิจัย

การจัดอบรมความรู้พื้นฐานทางด้านการศึกษา

ความรู้พื้นฐานทางด้านการศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อการตัดสินใจทำหรือไม่ทำงานวิจัยของอาจารย์ เพราะถ้าอาจารย์ไม่มีพื้นฐานทางด้านการศึกษาดีพอแล้ว ถึงแม้จะมีเงินทุนให้มากแค่ไหน อาจารย์ก็ยังไม่กล้าตัดสินใจทำงานวิจัย ผู้บริหารสถาบันมีแนวคิดที่สิ่งที่จะต้องสนับสนุนคือการสนับสนุนทางด้านความรู้

พื้นฐานทางด้านการศึกษา เพื่อให้อาจารย์มีความมั่นใจว่าจะสามารถทำงานวิจัยได้ เพราะการสนับสนุนแต่เรื่องทุนเพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถจูงใจให้อาจารย์ทำวิจัยได้

“เราให้ทุนเขา ก็เหมือนกับการที่เอาปลามาให้เขาทุกวัน เขาได้กินปลา แต่ถ้าวันไหนที่เราไม่ให้เขาก็จะอดตาย ถ้าเราให้เปิดเขาให้เขาไปตกเอาเอง เขาก็จะมีปลากินตลอด เพราะฉะนั้นจะเอาเงินไปล่อมันก็เป็นส่วนหนึ่ง ถ้ามีทุนเยอะมันก็เป็นภาระกระตุ้นอย่างหนึ่ง แต่ว่าไม่สามารถที่จะให้ผลตอบแทนได้ทั้งหมด”

(แนวคิดของผู้บริหาร / 4 ธ.ค. 2542)

สถาบันราชภัฏสวนดุสิตจึงได้พยายามที่จะสร้างความมั่นใจทางด้านการศึกษาให้กับอาจารย์ในสถาบัน โดยการเชิญวิทยากรที่มีความชำนาญทางด้านการศึกษาอบรมให้ความรู้แก่อาจารย์ การจัดอบรมสัมมนาที่ผ่านมาในช่วงปี พ.ศ. 2541 เช่น

การจัดสัมมนาเรื่อง นโยบายการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยเชิญ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นวิทยากร

16-25 มีนาคม 2541 จัดอบรมแบบเข้มเพื่อพัฒนาผลิตผลทางการวิจัย วิทยากร คือ รศ.ดร.จิตยา สุวรรณะชญ

2 กันยายน 2541 ประชุมให้ความรู้ทางการวิจัยเรื่อง “แนวทางการวิจัยทางด้านวัฒนธรรม” วิทยากรได้แก่ ดร.วัลลภา กันทรพิชัย

9 กันยายน 2541 ประชุมให้ความรู้ทางด้านการศึกษาเรื่อง “แนวทางการวิจัยทางด้านวัฒนธรรม” วิทยากร ได้แก่ อาจารย์บุญญา มิลิตินทสุด ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและ ดร. กรแก้ว อัจฉรวังษ์

4 พฤศจิกายน 2541 ประชุมให้ความรู้ทางการวิจัยเรื่อง “เขียนโครงการวิจัยอย่างไรจึงได้ทุน” วิทยากรคือ อาจารย์บุญเจ็ด โสภณ ที่ปรึกษาด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

จากการศึกษาบริบทในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่า สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ได้มีการกำหนดนโยบายทางด้านการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยแก่อาจารย์ภายในสถาบัน สถาบันให้การสนับสนุนด้านการศึกษาโดยการจัดอบรมความรู้พื้นฐานทางด้านการศึกษา การให้เงินทุนสนับสนุนการวิจัย และการพิจารณาการทำวิจัยให้เป็นภาระงานอย่างหนึ่งของอาจารย์ในสถาบัน ในด้านรูปแบบการทำวิจัยนั้นสถาบันให้การสนับสนุนทั้งการทำวิจัยเป็นรายบุคคลและการทำวิจัยเป็นทีม การทำวิจัยเป็นรายบุคคล สถาบันจะให้ทุนสนับสนุนทุนละไม่เกิน 30,000 บาท นับเป็นภาระงานให้ 11 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานวิจัยที่ทำเป็นทีมสนับสนุนทุนละ 50,000 บาท หรือมากกว่านี้ตามที่เขียนโครงการเสนอขอทุน อาจารย์ที่ร่วมทีมทำวิจัยสามารถนับเป็นภาระงานได้ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ถึงแม้ว่าการทำวิจัยจะสามารถนับเป็นภาระงานได้ แต่อาจารย์ที่ทำวิจัยก็ยังคงมีภาระงานด้านการสอนมากกว่าเดิม จึงทำให้การทำวิจัยของอาจารย์มีความสำคัญ

ไม่สามารถทำเสร็จตามเวลาที่สถาบันกำหนด สำนักวิจัยจะมีการติดตามงานวิจัยโดยทำหนังสือเตือนแจ้งให้ อาจารย์รายงานความก้าวหน้าในการทำวิจัย การกำหนดระยะเวลาในการทำวิจัยเป็นปัจจัยหนึ่งที่สร้างความกดดันให้กับอาจารย์ที่ทำวิจัย ภาระงานที่ยังคงมีมากเท่าเดิมเป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยของอาจารย์ และทำให้ อาจารย์ไม่แยกทำวิจัยทั้ง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันทั้งทางด้านเงินทุน และการอบรมความรู้พื้นฐานทาง การวิจัย โดยให้เหตุผลว่ามีภาระงานมาก ไม่สามารถที่จะทำวิจัยได้ อาจารย์บางคนเห็นความสำคัญของ การวิจัย ยากจะทำงานวิจัย แต่ยังไม่มีความมั่นใจว่าจะสามารถทำงานวิจัยได้ และกำลังมองหาผู้ร่วมทีมทำ วิจัย ความไม่มั่นใจในการทำวิจัยของอาจารย์ส่วนมากเป็นเรื่องสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้บริหารสถาบันส่งเสริมให้อาจารย์ทำงานวิจัยในเชิงธุรกิจ คือการรับจ้างทำงานวิจัยให้หน่วยงาน ภายนอก เน้นงานวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้ค่าสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน งานวิจัยส่วนใหญ่ของอาจารย์จึงไม่ได้มีการบุกเบิกเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ผลงานวิจัยที่สร้าง ชื่อเสียงให้กับสถาบันราชภัฏสวนดุสิตคืองานวิจัยเชิงสำรวจ ในลักษณะของการทำโพล แต่งานวิจัยในเชิง บุกเบิกสร้างองค์ความรู้ใหม่นั้นยังไม่ประสบความสำเร็จ ดังจะเห็นได้จากการรับจ้างทำงานวิจัยให้หน่วยงาน ภายนอกที่ผ่านมามีเพียง 1 โครงการ

จากการสนับสนุนด้านกาวิจัยของสถาบัน พบว่า การทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ในช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2541 มีการทำวิจัยทั้งหมด 64 โครงการ เป็นงานวิจัยเดี่ยว 56 โครงการ งาน วิจัยเป็นทีม 8 โครงการ แต่เป็นงานวิจัยโดยทีมของสำนักวิจัย จำนวน 5 โครงการ ดังนั้นเมื่อพิจารณา จำนวนทีมวิจัยจึงมี 4 ทีมเท่านั้น

อาจารย์ที่ทำวิจัยเดี่ยวเป็นอาจารย์ในคณะครุศาสตร์ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 25.92 ของ อาจารย์ในคณะ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.97 ของอาจารย์ในคณะ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 17.33 ของอาจารย์ในคณะ อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 19.61 ของอาจารย์ในคณะ อาจารย์คณะ ศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 ของอาจารย์ในคณะ

อาจารย์ดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ผู้สอน (ร้อยละ 80) (รายละเอียดเกี่ยวกับการทำวิจัยของ อาจารย์อยู่ในภาคผนวก ก) จากข้อมูลการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิต จะเห็นได้ว่า ถึงแม้สถาบันจะมีการกำหนดนโยบายและให้การส่งเสริมการทำวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการจัดอบรม การให้ เงินทุน การนับการทำวิจัยเป็นภาระงาน แต่ก็ยังมีอาจารย์จำนวนน้อยที่ทำงานวิจัย ทั้งนี้เพราะงานวิจัยไม่ เหมือนกับงานสอน การวิจัยเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนั้นอาจารย์ที่มีการสอนมากจึงไม่สามารถที่จะทำวิจัยได้ การทำวิจัยไม่ได้ ผลตอบแทนในรูปแบบของเงินเท่ากับการสอน รวมทั้งระบบการพิจารณาภาระงานก็ไม่เท่ากับการบริหารและ การสอน การให้ทุนวิจัยยังไม่สามารถดึงดูดให้อาจารย์ทำงานวิจัยได้ การรับนักศึกษจำนวนมากทำให้อาจารย์ มีภาระงานสอนมาก และเป็นอุปสรรคต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์ การส่งเสริมให้อาจารย์ในสถาบันมีการ ทำวิจัยเป็นทีมเป็นแนวทางหนึ่งที่สถาบันราชภัฏสวนดุสิตคาดหวังว่าจะเป็นการสร้างนักวิจัยใหม่ ๆ และทำให้ ได้ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น